

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudců Mgr. Ivety Postulkové a JUDr. Jana Ryby ve věci

žalobkyně: **A. A.**, narozená dne X
bytem X
zastoupená advokátkou JUDr. Jarmilou Kolářovou
sídlem Vinohradská 17, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 30. 12. 2016, č. j. MV-153941-4/VS-2016

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou u Městského soudu v Praze (dále též „soud“) domáhala zrušení rozhodnutí ministra vnitra (dále též „rozkladový orgán“ či „ministr“) blíže označeného v záhlaví tohoto rozsudku, kterým ministr zamítl rozklad žalobkyně proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále též „žalovaný“) ze dne 7. 9. 2016, č. j. VS-2880/833/2-2004 a napadené rozhodnutí potvrdil. Tímto rozhodnutím žalovaný nevyhověl žádosti J. A., narozeného dne X v C. S. v Rusku a zemřelého dne X v B. an der L. v Rakousku (dále též „původní žadatel“), o zachování československého státního občanství podle § 2

ústavního dekretu prezidenta republiky č. 33/1945 Sb., o úpravě československého státního občanství osob národnosti německé a maďarské (dále jen „ústavní dekret“).

2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí se rozkladový orgán ztotožnil s rozhodnutím žalovaného, který shledal, že v dané věci Osvědčení o národní spolehlivosti podle § 1 odst. 4 ústavního dekretu nemohlo být původnímu žadateli vydáno. Uvedené ustanovení se týkalo osob české, slovenské či jiné slovanské národnosti. Oproti tomu původní žadatel byl osobou německé národnosti svým původem, školním vzděláním i užíváním německého jazyka. Žalovaný poukázal i na sčítání lidu z roku 1930, při kterém se rodina původního žadatele přihlásila k německé národnosti. Ke třem podmínkám v § 2 odst. 1 ústavního dekretu rozkladový orgán konstatoval, že žalovaný uvedl ve svém rozhodnutí k první podmínce, zda původní žadatel zůstal věrný Československé republice, že kromě služby v německé armádě a přihlášení se k německé státní příslušnosti neobsahuje spisový materiál negativní poznatky k jeho osobě. Podle žalovaného spisový materiál obsahuje podklady nasvědčující tomu, že se nástupu do Wehrmachtu vyhýbal a odkazuje na instrukci oběžníku žalovaného ze dne 24. 8. 1945. Ke druhé podmínce, zda se původní žadatel nikdy neprovinil proti českému a slovenskému národu, žalovaný uvedl, že se jmenovaný neprovinil, o čemž svědčí zejména zpráva Místního národního výboru H. S. ze dne 7. 8. 1945, i svědecké výpovědi, které doplnila právní zástupkyně účastnice řízení. Ke třetí podmínce, kterou je, že: a) původní žadatel buď se činně účastnil boje za osvobození Československa, nebo b) trpěl pod nacistickým nebo fašistickým terorem, rozkladový orgán uvedl, že žalovaný vycházel z dobové judikatury Nejvyššího správního soudu [Boh. A 1583/47 (692/46)], či rozsudků Boh. A 1680/47 či Boh. A 1869/48, Boh. A 1882/48, Boh. A 1951/48, Boh. A 1950/48, Boh. A 1953/48 a shledal, že s ohledem na obsah předložených svědectví a podání právní zástupkyně účastnice řízení, poskytování potravin a jiné hmotné pomoci blíže neurčeným osobám, nelze ve smyslu uvedené judikatury považovat za usnadňování takové bojové činnosti, která by mohla reálným způsobem poškodit či oslabit vojenskou moc Německé říše. Předloženými doklady nebylo prokázáno, že osoby, které měl původní žadatel podporovat, vyvíjely ve smyslu § 2 odst. 1 ústavního dekretu konkrétní bojovou či sabotážní činnost proti nepříteli. Ke druhé části této třetí podmínky rozkladový orgán uvedl, že žalovaný vycházel z judikatury tehdejšího Nejvyššího správního soudu [Boh. A 1583/47 (692/46)] a v daném případě nelze z ničeho dovodit, že přístup německých okupantů k původnímu žadateli se lišil od přístupu k jiným členům šlechtických rodin, zaměstnavatelům českých obyvatel protektorátu či vlastníkům nemovitostí. Podle původních dokladů nebyl původní žadatel od počátku války do nástupu do Wehrmachtu uvězněn, zadržen či omezen na osobní svobodě [viz rozsudek Nejvyššího správního soudu Boh. A 1072/47]. Žalovaný neshledal za prokázané, že by útisk vůči původnímu žadateli dosahoval intenzity, která by v souladu s pokyny žalovaného k provedení ústavního dekretu ani s poválečnou judikaturou naplňovala podmínky trpění pod nacistickým terorem.
3. K rozkladovým námitkám o nuceném přihlášení se k německé národnosti v době okupace ministr poukázal znovu na sčítání lidu v roce 1930, při kterém se rodina přihlásila k německé národnosti, proto námitku shledal lichou. Původní žadatel byl německé národnosti, proto § 1 odst. 4 ústavního dekretu na shora jmenovaného nedopadá, současně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2014, č. j. 3 As 106/2013-142 k otázce německé národnosti nezaujal výslovně autoritativní stanovisko. Z rozhodnutí žalovaného, které je podle ministra přezkoumatelné a srozumitelné, je zřejmé, jaké podklady žalovaný hodnotil, jakými úvahami se řídil, proto tvrzení o účelovém výkladu právních předpisů se

selektivním hodnocením důkazů ministr odmítl a uvedl, že právní zástupkyní citovaná pasáž, že původní žadatel pozbyl čs. státní občanství, se ve stejnopisu rozhodnutí nenachází. Podle ministra podmínku zachování věrnosti žalovaný shledal za splněnou, proto námitky k této pasáži shledává na nepodstatné. Výsledky gestapem, službu v německé armádě v hodnosti střelce a zabavení budov pro potřeby německé armády nelze podle ministra postavit na roveň činné účasti v boji proti nacistickému režimu. Ministr konstatoval, že účastníci řízení se podle kritérií dobové judikatury nepodařilo prokázat povahu činností původního žadatele tak, že by osoby účastníci řízení uvedené vyvíjely ve smyslu § 2 odst. 1 ústavního dekretu konkrétní bojovou a sabotážní činnost proti nepříteli. Pokud účastnice řízení zmiňuje paměti V. K., učinila tak až v podaném rozkladu, přičemž k takové skutečnosti se přihlédne, jen jde-li o takový důkaz, který nemohl účastník uplatnit dříve, což není případ pamětí vydaných tiskem v roce 1994. Z podání však plyne jen vlastní úsudek účastnice, že v pamětech se popsaná odbojová činnost nemohla uskutečnit bez přímé podpory původního žadatele. V řízení uvedla účastnice informaci o záchraně důstojníka československé armády před koncentračním táborem a to s odkazem na stanovisko Ústředního národního výboru v Praze ze dne 31. 9. 1945, které však do spisu nedoložila a jako důkaz předložila pouze přípis Zemského národního výboru ze dne 31. 8. 1945, č. j. 302 ZOB Ex/1945, který obsahuje obecnou informaci o protinacistickém a protifašistickém smýšlení rodiny.

4. Proti tomuto rozhodnutí směřuje podaná žaloba.
5. V prvním žalobním bodu žalobkyně namítá, že žalovaný bez procesního podkladu si v dané věci aтраhoval pravomoc vydat rozhodnutí, proto věc rozhodl nesprávný úřad.
6. Žalobkyně blíže uvádí, že na dekretální řízení započaté v roce 1945 původním žadatelem, navázal J. A., syn původního žadatele, který podal dne 4. 5. 2006 u Krajského úřadu Libereckého kraje žádost o „pokračování v dekretálním řízení započatém v roce 1945“, o zachování československého státního občanství původnímu žadateli (jeho otci). Dne ...J. A. zemřel a žalobkyně se stala jeho právní nástupkyní. Krajský úřad Libereckého kraje správní řízení dne 12. 3. 2015 přerušil z důvodu, aby žalované ministerstvo „v rámci řešení předběžné otázky rozhodlo o zachování československého státního občanství J. A.“. Žalovaný tedy měl rozhodnout pouze o předběžné otázce, přesto vydal ve věci rozhodnutí, v rozporu s čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky, i s § 131 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), jelikož státní moc lze uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.
7. Ve druhém žalobním bodu žalobkyně namítá, že žalovaný se nedostatečně řídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 8. 10. 2014, č. j. 3 As 106/2013-142, a v rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 5. 12. 2014, č. j. 59 A 77/2012-358, jelikož nezjistil správně a úplně skutkový stav. Žalovaný nevyřešil, zda původní žadatel byl Čechem, zda mu bylo zachováno československé státní občanství za podmínek § 2 odst. 1, eventuálně bylo vydáno rozhodnutí o národní spolehlivosti podle § 1 odst. 4 ústavního dekretu. Podle žalobkyně žádost podle § 1 odst. 4 ústavního dekretu nemohly podat osoby německé národnosti, ale jen „Češi, Slováci nebo příslušníci jiných slovanských národů“, kteří v době zvýšeného ohrožení republiky se „přihlásili za Němce“, aniž byli ve skutečnosti Němci. Žádost podle § 2 odst. 1 ústavního dekretu mohly podat i osoby německé národnosti. V předmětné věci byla podána žádost o vydání osvědčení o státní spolehlivosti původního žadatele u Magistrátu hl. města Prahy pod č. j. IV. St 13743/46. Napadené rozhodnutí se nezabývalo

otázkou, v jakém stadiu se toto řízení nachází. Pokud by osvědčení bylo vydáno, původní žadatel by nebyl posuzován jako „Němec“ a nepozbyl by československé státní občanství. Tvrzení rozkladového orgánu, že ustanovení § 1 odst. 4 ústavního dekretu „... na daný případ nedopadá, nakořím je zřejmé, že J. A. byl osobou německé národnosti“, nebylo podle žalobkyně v řízení prokázáno. Zahájené řízení o žádosti o vydání osvědčení o státní spolehlivosti ignoruje podání takovéto žádosti, což odporuje samotné podstatě ústavního dekretu i ústavnímu pořádku České republiky. Žalobkyně dále namítá, že nebyla dostatečně hodnocena dvě potvrzení vydaná Zemským odborem bezpečnosti Zemského národního výboru v Praze, první ze dne 12. 9. 1945, sp. zn. 302/45 ZOB a druhé vydané o několik dnů později pod sp. zn. 302/45, kdy A. A. byla s rodinou již odsunuta do Německa.

8. Žalobkyně nesouhlasí s žalovaným, který v rozhodnutí uvádí, že „J. A.“ má německou národnost, jelikož podepsal dotazník ke zjištění německé národní příslušnosti *Fragebogen* a jeho manželka ve svém *Fragebogen* také uvedla, že má německou národnost. Údaje sester a matky J. A., které k německé národnosti uvedly ve *Fragebogen*, byly podle žalobkyně uvedeny pod nátlakem, jsou proto bezcenné. Jediným možným důkazem svědčícím pro německou národnost by byl německý původ, ten ale prokázán nebyl. Argumenty ministra žalobkyně považuje za mylné a tvrdí, že ze strany německých úřadů byl na J. A. vyvíjen nátlak, i jeho manželka nepodepsala *Fragebogen* dobrovolně, proto veškeré údaje v dotazníku jsou bezvýznamné a nepředstavují zradu na českém státě.
9. Žalobkyně dále uvádí, že J. A. byl židovského původu. Na podporu tohoto argumentu odkazuje na články a knihy, publikaci „*Semi Gotha*“, a posudek rabína D. M. z července - srpna 2015, v němž se uvádí, že „J. (J.)“ A. podpisem sčítacího listu zabránil propuštění českých zaměstnanců a uvalení německé nucené správy na svá panství. Jelikož rodina L. A., má židovské kořeny, i z tohoto důvodu J. A. na základě nátlaku či zvláštního zřetele hodných okolností byl nucen sčítací list podepsat. Jeho podpis proto nepředstavuje právně relevantní projev vůle. Žalobkyně k tomuto odkazuje na nálezy Ústavního soudu ze dne 24. 2. 2009 sp. zn. I. ÚS 617/08, ze dne 2. 4. 2002 sp. zn. I. ÚS 553/2000, ze dne 11. 5. 1999 sp. zn. II. ÚS 219/99 a ze dne 31. 5. 1999 sp. zn. I. ÚS 485/98, ze dne 29. 6. 2005, sp. zn. I. ÚS 98/04 a na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 19. 9. 2014, č. j. 3 A 20/2012-143. Z nich vyplývá, že prohlášení, které bylo učiněno pod nátlakem a útlakem, je bezcenné a nesmí být následně na něj brán zřetel pro další (negativní) hodnocení. Žalobkyně dodává, že podle výnosu Ministerstva vnitra z roku 1945 je nutno přihlídnout k chování a smýšlení dotyčného po celý jeho život.
10. Žalobkyně rovněž namítá, že žalovaný nedoložil, že by se J. A. účastnil německé školní výuky. Uvádí, že jmenovaný byl vyučován soukromě česky, na německém gymnáziu v Litoměřicích, které si jako dítě nevybral, a ani školu nenavštěvoval, pouze absolvoval maturitu. Žalovaný opomenul vzdělání na české vysoké škole, kterou si J. A. vybral. Vzdělání v bankovníctví v cizině nemůže mít vliv na otázku národnosti. J. A. ovládal plynule češtinu, němčinu, angličtinu, latinu, mluvil italsky a francouzsky. Podle Výnosu Ministerstva vnitra ze dne 24. 8. 1945 znalost jazyků rovněž nemá žádný dopad na věc. Žalobkyně upozorňuje, že z uvedeného výnosu Ministerstva vnitra vyplývá, že členové jedné rodiny mohou mít i různé národnosti. J. A. se však nikdy dobrovolně nepřihlásil k německému národu, proto mu má být zachováno české státní občanství.
11. Ve třetím žalobním bodu žalobkyně namítá, že ministr se nedostatečně zabýval aktivní účastí původního žadatele v boji o osvobození Československé republiky. Dle žalobkyně

byla rozkladovým orgánem rozhodnutí Nejvyššího správního soudu interpretována výhradně za účelem, aby žádosti nebylo vyhověno. Bylo opomenuto, že původní žadatel dodával zbraně partyzánům, kteří se ukrývali s jeho vědomím v jeho lesích, a zásoboval je jídlem, ačkoli Gestapo J. A. zakázalo nechat lesy průchozí; přitom na jeho pozemcích našli útočiště parašutista Z. a český odbojář K. Rovněž nebyla dostatečně vyhodnocena svědectví osob o tom, že původní žadatel od r. 1939 na svém území zásoboval vojenskou organizaci „Obrana národa“, anebo že prostřednictvím zbraní dodaných původním žadatelem směřujících k oslabení vojenské moci nacistů, byla provedena řada akcí členů odbojového hnutí. Nebyla také zhodnocena činnost J. A. v době Heydrichiády, přitom původní žadatel poskytoval aktivní pomoc atentátníkům na Heydricha ze skupiny Anthropoid a pomáhal i členům skupiny Antimony. Nedostatečně bylo rozkladovým orgánem posouzeno, že původní žadatel se „zúčastnil aktivně boje“ a zachránil „odsouzeného československého aktivního důstojníka od trestu výkonu smrti“, jak uvedla žalobkyně.

12. Žalobkyně tvrdí, že české úřady v roce 1945 musely považovat veškeré podmínky ze strany J. A. za splněné, neboť podle 320/45 ZOB má být rodině A. vystaveno potvrzení o čs. státním občanství - je protinacistická a protifašistická a zachránila českého důstojníka před jistou smrtí, jak je uvedeno na č. l. 258 správního spisu (viz č. l. 23 soudního spisu, pozn. soudu). Již tehdy bylo objasněno, že členové rodiny A. zůstávají československými občany. Ze strany českých správních úřadů bylo uznáno, že pro J. A. byl dne 14. 3. 1921 vystaven domovský list v obci H. S., domovské právo mu bylo potvrzeno dne 9. 9. 1932. Žalovaný mylně hodnotí, že J. A. netrpěl více než jiné šlechtické rody v ČR, neboť ne všechny rody mají židovské kořeny. Jmenovaný byl pod neustálým dozorem nacistických úřadů, byl několikrát vyslýchán Gestapem. K tomuto žalobkyně odkazuje na vyjádření Dr. Š., pana J., B., Š. a další ze správního spisu.
13. Žalobkyně dále uvádí, že žalovaný poukazuje na to, že J. A. nepodepsal vyjádření několika šlechticů na podporu republiky. Podle žalobkyně toto vyjádření podepsaly jen staré šlechtické rody. Rodina A. byla do šlechtického stavu povýšena v roce X, je to „mladý“ rod. J. A. ani nevěděl, že taková možnost existuje. Jestliže by o ní věděl, zcela určitě by takový doklad podepsal. Podle žalobkyně je proto nutné, aby J. A. byl považován za českého občana české národnosti a nikoli národnosti německé. Správní orgány v současné době přitom nejsou oprávněny přezkoumávat pravdivost a obsah listin vydaných správními orgány tehdejší doby.
14. Žalobkyně dále odkazuje na listinné důkazy ze správního spisu (osvědčení ONV v H. S. ze dne 7. 8. 1945 za účasti poručíka M. a Dr. M., vyjádření pana J. B. ze dne 7. 12. 2010, pana K. J. ze dnů 11. 12. 2005, 3. 12. 2010 a 27. 7. 2015, pana J. A. z roku 2008, dopis pana K. ze dne 18. 5. 1966, vyjádření pana JUDr. V. Š. ze dne 5. 2. 1946, vyjádření ze dne 9. 10. 1945 podepsané panem M. B., paní A. H., panem A. P., paní M. A., panem F. S. a panem R. K., vyjádření paní D. K. ze dnů 11. 4. 2012 a 2. 9. 2015, vyjádření paní H. Z. ze dnů 21. 4. 2015 a 2. 9. 2015, vyjádření pana Ing. J. Š. st. ze dnů 10. 3. 1991 a 27. 7. 2015, vyjádření pana K. Z. z 27. 7. 2015, seznam zaměstnanců z roku 1945, pasáže z publikace J. B. *Vzpomínky na mé čtvrtstoletí působení u ředitelství, panství H. S., náležejícího vlastnický A.*) a připomíná, že na žádost knížete S., který J. A. přijal do českého církevního řádu Sv. Lazara, poskytl J. A. útočiště španělským uprchlíkům během španělské občanské války. Členství v řádu je považováno výnosem Ministerstva vnitra za příklad české orientace. Poukazuje rovněž na Erbovní knížku pro rok 1938, či článek z časopisu Reunion č. 1/2011. Navrhuje proto zrušit jak rozhodnutí žalovaného, tak rozhodnutí rozkladového orgánu.

15. Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na odůvodnění rozhodnutí obou správních orgánů. K první žalobní námitce žalovaný uvádí, že Krajský úřad Libereckého kraje na základě rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 5. 12. 2014, sp. zn. 59 A 77/2012-358 (jímž bylo zrušeno předchozí rozhodnutí ze dne 6. 1. 2011, č. j. SO/M/279/2006/Če, KULK/1247/2011, a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 15. 8. 2012, č. j. VS-2881/511/2-2004), se opakovaně obrátil na správní orgán prvního stupně s podnětem na zahájení správního řízení o potvrzení zachování československého státního občanství původního žadatele. Krajský úřad vydal dne 5. 3. 2015 usnesení o přerušení řízení a současně vyzval správní orgán prvního stupně k vydání rozhodnutí v rámci žádosti o pokračování v dekretálním řízení započatém v roce 1945 ve věci vydání potvrzení zachování československého státního občanství. Z uvedeného důvodu napadené rozhodnutí bylo vydáno v rámci předběžné otázky před rozhodnutím Krajského úřadu Libereckého kraje, který ke dni 29. 3. 2017 dosud řízení ve věci zjištění státního občanství původního žadatele podle § 74 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), (dále též „zákon o státním občanství“) a § 24 zákona č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o nabývání a pozbývání státního občanství“), neukončil. Napadené rozhodnutí bylo zasláno Krajskému úřadu Libereckého kraje dne 12. 1. 2017.
16. Pokud soud nedospěje k závěru, že v daném případě je rozhodnutí žalovaného jako správního orgánu prvního stupně rozhodnutím předběžné povahy, u něhož je vyloučen soudní přezkum podle § 70 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), pak žalovaný trvá na právním názoru vyjádřeném v napadeném rozhodnutí, neboť v daném případě nelze žádosti původního žadatele o zachování československého státního občanství podle § 2 ústavního dekretu vyhovět. Předloženými doklady nebyla prokázána činná účast jmenovaného v boji za osvobození Československa. Ustanovení § 1 odst. 4 ústavního dekretu se na jmenovaného nevztahuje, neboť byl německé národnosti. Žalovaný proto navrhuje zamítnutí žaloby, pokud ji soud ze soudního přezkumu nevyloučí.
17. Žalobkyně dne 18. 7. 2017 zaslala soudu repliku, v níž setrvala na svých žalobních námitkách, zejména poukázala na námitky uvedené v prvním žalobním bodu a k replice připojila kopie listin, a to vyjádření paní D. K. ze dne 25. 5. 2017 a stejnopisy notářských zápisů z 23. 6. 2017 a 27. 6. 2017 sepsané s panem K. J., panem J. Š., panem K. Z. a panem I. Ž. a písemnost o řádu sv. Lazara v českých zemích.
18. U jednání, které se konalo u Městského soudu v Praze dne 16. 4. 2019, setrvaly strany na své argumentaci. Soud k návrhu žalobkyně na provedení důkazů, které již byly provedeny v rámci správního řízení a jsou součástí správního spisu, uvedl, že nebude u jednání tyto důkazy opakovat, ale bude z nich vycházet, včetně jejich hodnocení; jedná se o tyto důkazy:
- 1. Weimarer historisch-genealoges Taschenbuch des gesamten Adels jehudischen Ursprungs (Výmarská historicky-genealogická kapesní knížka veškeré šlechty židovského původu), (krátce Semi Gotha), nakladatelství: Kyffhäuser Verlag, Weimar, 1912, strany 70 a násl.,
 - 2. Peter Deeg: Hofjuden, Herausgeber Julius Streicher, Verlag der Stürmer, Nürnberg, 1938 (Peter Deeg: „Dvorní židé“, vydavatel Julius Streicher, vydavatelství „Der Stürmer“, Norimberg, 1938 19,

- 3. Bernhard Fürst von Bülow: Denkwürdigkeiten, Zweiter Band, Verlag Ullstein Berlin, (Bernhard kníže z Bülowa: Pamětihodnosti, druhý svazek, nakladatelství Ullstein Berlín) strana 335, strana 395,
- 4. <http://antizionistleague.com/scrapbook/politicla-movements/politicians/alois-lexa-von-aehrenthal/>,
- 5. http://de.metapedia.org/wiki/Aehrenthal,_Alois_Lexa_von_,
- 6. svědecká výpověď pana J. Š. z 27. 7. 2015,
- 7. svědecká výpověď pan K. J. z 27. 7. 2015,
- 8. fotografie arboreta,
- 9. posudek rabína D. M. z července – srpna 2015,
- 10. dopis Krajského úřadu Libereckého Kraje z 26. 10. 2005,
- 11. osvědčení ONV v H. S. ze 7. srpna 1945 za účasti poručíka M. a Dr. M., velitele četnictva Turnov,
- 12. část kopie dopisu Zemského národního výboru v Praze, 31. srpna 1945 c. 302 ZOB Ex/1945,
- 13. svědecká výpověď pana J. B. ze 7. 12. 2010,
- 14. svědecká výpověď pana K. J. z 11. 12. 2005,
- 15. svědecká výpověď pana K. J. z 3. 12. 2010,
- 16. vyjádření pana J. A. (nar. X) v roce 2008,
- 17. dopis pana K. z 18. 5. 1966,
- 18. svědecká výpověď pana JUDr. V. Š. z 5. 2. 1946,
- 19. svědecká výpověď pana M. B., paní A. H. z 9. 10. 1945, pana A. P., paní M. A., pana F. a pana R. K. z 9. 10. 1945,
- 20. svědecká výpověď paní D. K. z 11. 4. 2012,
- 21. svědecká výpověď paní D. K. z 2. 9. 2015,
- 22. svědecká výpověď paní H. Z. z 2. 9. 2015,
- 23. svědecká výpověď H. Z. z 21. 4. 2015,
- 24. dopis pana J. Š. seniora z 10. 3. 1991,
- 25. J. B.: Vzpomínky na mé čtvrtstoleté působení u ředitelství, panství H. S., náležejícího vlastnický A.,
- 26. svědecká výpověď pana K. Z. z 27. 7. 2015,
- 27. seznam zaměstnanců z roku 1945,
- 28. zamítnutí odvolání proti zrušení postavení nepostradatelnosti, zprostředkováno okresním hejtmanem v Turnově z 1. 4. 1944,
- 29. dopis Ministerstvu školství a osvěty v Praze z 15. 10. 1945,
- 30. Ordre Militaire et hospitalier de Saint Lazare de Jerusalem, Grand Prieure de Bohême, 1974,
- 31. Erbovní knížka na rok 1938,
- 32. časopis Reunion, 1/2011, strana 6,
- 33. nedatovaná svědecká výpověď pana V. O., pana S. B. a pana O. N.,
- 34. dopis Military Government Security and Liasion Office, Landreis Scheinfeld z 3. 7. 1946,

které jsou pod body 1. až 34. uvedeny v souboru důkazů žalobkyně předložených žalovanému dne 7. 10. 2015 (podrobněji k důkazům ad 1. – 34. viz pod body 69. a násl. tohoto rozsudku).

K návrhu žalobkyně soud provedl důkaz těmito listinami:

- 35. písemná výpověď paní D. K. z 25. 5. 2017,

- 36. stejnopis notářského zápisu ze dne 23. 6. 2017 K. J.,
- 37. stejnopis notářského zápisu ze dne 27. 6. 2017 I. Ž.,
- 38. stejnopis notářského zápisu ze dne 23. 6. 2017 J. Š.,
- 39. stejnopis notářského zápisu ze dne 23. 6. 2017 K. Z.,
- 40. písemnost o řádu sv. Lazara v českých zemích,
- 41. stejnopis notářského zápisu ze dne 2. 4. 2019 D. K.,

uvedené listiny pod body 35. až 40. jsou součástí repliky žalobkyně ze dne 18. 7. 2017 zmiňované pod bodem 17. tohoto rozsudku (viz č. l. 76, 78, 79, 80, 81, 82 a násl. soudního spisu) a listina uvedená pod bodem 41. je součástí doplnění žalobkyně ze dne 10. 4. 2019 (viz č. l. 96 a násl. soudního spisu). Hodnocením uvedených důkazů se soud zabývá pod body 79, 80 a 88. tohoto rozsudku.

Žalobkyně dále navrhl, aby soud provedl důkaz vyjádřením obyvatel H. S. (blíže nekonkretizovaných) k tvrzené arizaci majetku S. původního žadatele a provedl důkaz nedatovaným textem o generálu Giraudovi neznámého autora. Provedení těchto důkazů soud zamítl, jednak proto, že jejich provedení bylo navrhováno k novým tvrzením, jejichž uplatnění je v rozporu se zásadou koncentrace řízení ve smyslu § 71 odst. 2 s. ř. s. (nedatovaný text o generálu Giraudovi neznámého autora bez jakéholiv podpisu), a jednak pro nadbytečnost, když otázky týkající se majetku J. A. jsou pro rozhodnutí ve věci nepodstatné a nadto provedení důkazu vyjádřením obyvatel Hrubé Skály brání i obecnost vzneseného návrhu.

19. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.) a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
20. Městský soud v Praze vycházel z následující právní úpravy v rozhodném znění:
21. Podle § 1 ústavního dekretu českoslovenští státní občané národnosti německé nebo maďarské, kteří podle předpisů cizí okupační moci nabyli státní příslušnosti německé nebo maďarské, pozbyli dnem nabytí takové státní příslušnosti československého státního občanství (odst. 1), a ostatní českoslovenští státní občané národnosti německé nebo maďarské pozbývají československého státního občanství dnem, kdy tento dekret nabývá účinnosti (odst. 2), tj. dne 10. 8. 1945. Ústavní dekret se nevztahuje na Němce a Maďary, kteří se v době zvýšeného ohrožení republiky přihlásili v úředním hlášení za Čechy nebo Slováky (odst. 3). Češi, Slováci a příslušníci jiných slovanských národů, kteří se v této době přihlásili za Němce nebo Maďary, jsouce donuceni nátlakem nebo okolnostmi zvláštního zřetele hodnými, neposuzují se podle tohoto dekretu jako Němci nebo Maďaři, schválí-li krajský národní výbor osvědčení o národní spolehlivosti, které vydá příslušný okresní národní výbor (okresní správní komise) po přezkoumání uvedených skutečností (odst. 4).
22. Možnost zachování československého státního občanství zakotvil § 2 ústavního dekretu, podle kterého osobám, spadajícím pod ustanovení § 1, které prokáží, že zůstaly věrné Československé republice, nikdy se neprovinily proti národům českému a slovenskému a buď se činně zúčastnily boje za její osvobození, nebo trpěly pod nacistickým nebo fašistickým terorem, zachovává se československé státní občanství (odst. 1). Žádost o zjištění, že československé státní občanství zachovává, lze podati do šesti měsíců od počátku účinnosti tohoto dekretu u místně příslušného okresního národního výboru (okresní správní komise), anebo bydlí-li žadatel v cizině, u zastupitelského úřadu. Rozhoduje o ní krajský národní výbor na návrh okresního

národního výboru. Tyto osoby jest až do vyřízení žádosti považovati za československé státní občany, vydal-li jim okresní národní výbor (okresní správní komise) nebo zastupitelský úřad osvědčení o okolnostech, uvedených v předchozím odstavci (odst. 2).

23. Podle § 4 odst. 1 ústavního dekretu platilo, že *pro účely tohoto dekretu se posuzují provdané ženy a nezletilé děti samostatně.*
24. Podle čl. 2 odst. 1 Výnosu Vůdce a říšského kancléře ze dne 16. 3. 1939 publikovaného pod č. 75/1939 Sb. platilo, že *obyvatelé protektorátu, kteří jsou příslušníky německého národa, stávají se německými státními příslušníky a podle předpisů zákona o říšských občanech z 15. září 1935 (Říš. Zák. I., str. 1146) říšskými občany. Pro ně platí tudíž také ustanovení na ochranu německé krve a německé cti. Podléhají německé soudní pravomoci.*
25. Podle ustanovení § 24 zákona o nabývání a pozbývání státního občanství platilo, že *ve sporných případech provádí zjišťování státního občanství České republiky úřad příslušný podle místa trvalého pobytu, popřípadě posledního trvalého pobytu osoby, o jejíž státní občanství se jedná. Pokud osoba trvalý pobyt na území České republiky nikdy neměla, provádí zjišťování Úřad městské části Praha 1. Úřad vystaví fyzické osobě potvrzení o výsledku provedeného zjištění. Je-li to třeba k uplatnění práv fyzické osoby, do potvrzení uvede, kdy, popřípadě na základě jakých ustanovení fyzická osoba státní občanství České republiky nabyla nebo pozbyla.*
26. Podle § 5 zákona č. 47/1927 Sb. z. a n., o sčítání lidu (dále jen „zákon o sčítání lidu z roku 1927“) *„Každý jest povinen podati správně a včasné všechny údaje požadované od něho při sčítání.“*
27. Podle § 11 odst. 1 nařízení vlády č. 86/1930 Sb. z. a n., o sčítání lidu v roce 1930 *„Vědomě nesprávné údaje, jakož i všeliká jiná úmyslná jednání a opomenutí, kterými se porušuje nebo ohrožuje úplnost nebo správnost sčítání, trestají se podle §u 6, odst. 1., zákona o sčítání lidu, nejde-li o čin přísněji trestný, okresním úřadem peněžitou pokutou až do 10.000 Kč, vedle toho nebo místo toho vězením do tří měsíců.“ (obdobně viz § 6 zákona o sčítání lidu z roku 1927)*
28. Podle § 11 odst. 2 nařízení vlády o sčítání lidu v roce 1930 *„Jednáním takovým jest zejména, jestliže někdo vyhne se sčítání, dá se sčítati vícekrát, působí na jiné, aby činili údaje neodpovídající pravdě, uspořádá soukromé sčítání lidu nebo se účastní jeho provádění, způsobí umělé přesuny obyvatelstva z obce do obce, nebo k takovým činům vybízí.“*
29. Podle § 21 odst. 1 nařízení vlády o sčítání lidu v roce 1930 *„Národnost se zapisuje zpravidla podle mateřského jazyka. Jinou národnost, než pro kterou svědčí mateřský jazyk, lze zapsati jen tehdy, jestliže sčítaná osoba nemluví mateřským jazykem ani ve své rodině ani v domácnosti a úplně ovládá řeč oné národnosti. Židé mohou však vždy přiznati národnost židovskou.“*
30. Podle § 74 zákona o státním občanství *„Řízení, která nebyla pravomocně ukončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních právních předpisů; pozbytí dosavadního státního občanství se pro udělení státního občanství České republiky nevyžaduje.“*
31. Podle § 24 odst. 1 zákona o nabývání a pozbývání státního občanství *„Ve sporných případech provádí zjišťování státního občanství České republiky úřad příslušný podle místa trvalého pobytu, popřípadě posledního trvalého pobytu osoby, o jejíž státní občanství se jedná. Pokud osoba trvalý pobyt na území České republiky nikdy neměla, provádí zjišťování Úřad městské části Praha 1.“ Podle odst. 2 tohoto ustanovení „Úřad vystaví fyzické osobě potvrzení o výsledku provedeného zjištění. Je-li to třeba k uplatnění práv fyzické osoby, do potvrzení*

uvede, kdy, popřípadě na základě jakých ustanovení fyzická osoba státní občanství České republiky nabyla nebo pozbyla.“

32. Městský soud v Praze posoudil věc takto:
33. Soud předesílá, že žalobkyně, která je snachou původního žadatele, jej uvádí v žalobě s různými křestními jmény „J“, nebo „J.“, anebo „J.“. Před vlastním posouzením věci soud považuje za vhodné, aby osoba původního žadatele byla označena jednoznačně (bez překladu jména), aby tak soud rozhodl ve věci osoby původního žadatele bez jakýchkoli nepřesností.
34. K této otázce soud vyšel z rodného listu původního žadatele, narozeného dne 9. 8. 1905, psaného v německém jazyce (pod č. 11 bodu 25 správního spisu 2/3), v němž je uvedeno jeho křestní jméno „J., M. F. A. C.“. Shodné jméno, tedy J. M. F. A. C. A. je uvedeno i v jeho úmrtním listu rovněž psaného v německém jazyce (pod č. 12 bodu 25 správního spisu 2/3). Z obou listin je jednoznačné, že (první) křestní jméno původního žadatele je „J.“, proto soud uvedené křestní jméno původního žadatele považuje za relevantní. A. křestním jménem „J.“, nar. ..., byl synem původního žadatele a manželem žalobkyně.
35. Soud se primárně zabýval námitkou žalovaného uplatněnou ve vyjádření k žalobě, a sice že napadené rozhodnutí má předběžnou povahu, a proto je vyloučen jeho soudní přezkum ve smyslu § 70 písm. b) s. ř. s.
36. Ze soudního přezkoumání je vyloučen úkon správního orgánu, který sice naplňuje materiální znaky rozhodnutí podle § 65 odst. 1 s. ř. s., nicméně je předběžné povahy. Nepředstavuje proto konečné rozhodnutí ve věci subjektivních práv a povinností. Typicky se jedná o rozhodnutí o předběžném opatření (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 10. 2004, č. j. 6 A 119/2001-74).
37. Ústavní soud se k výluce ze soudního přezkumu vyjádřil tak, že ačkoli ta svou povahou není protiústavní, je při její aplikaci na místě maximální zdrženlivost. Zejména vymezil, že vůči soudem nepřezkoumatelnému rozhodnutí se jeho adresát musí být schopen domoci soudní ochrany, a to i vůči jeho účinkům, a sice prostřednictvím přezkumu rozhodnutí, které je v daném řízení vydáváno jako rozhodnutí konečné. Taková soudní ochrana pak musí být včasná a účinná (srov. např. nálezy ze dne 17. 5. 2001, sp. zn. IV. ÚS 393/2000; ze dne 3. 11. 1999, sp. zn. Pl. ÚS 8 /99, ze dne 27. 5. 2003, sp. zn. I. ÚS 412/01, či ze dne 3. 6. 2003, sp. zn. II. ÚS 419/01). Na tuto judikaturu navázal rozšířený senát Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudek ze dne 27. 10. 2009, č. j. 2 Afs 186/2006-54, publ. pod č. 1982/2010 Sb. NSS). Podle něj *„o rozhodnutí předběžné povahy, na které dopadá výluka podle § 70 písm. b) SŘS se jedná, pokud ve vztahu k rozhodnutí konečnému splňuje kumulativně tři podmínky: časovou, věcnou a osobní. Je tedy vydáno v již zahájeném řízení o vydání rozhodnutí konečného nebo je zákonem stanovena přiměřená lhůta pro zahájení takového řízení a účinky předběžného rozhodnutí musí být omezeny do vykonatelnosti rozhodnutí konečného. Rozhodnutí konečné pak v sobě musí věcně zahrnout vztahy upravené rozhodnutím předběžné povahy a musí být adresováno mj. i subjektu, jemuž bylo určeno rozhodnutí předběžné.“*
38. Při zohlednění výše uvedených úvah a právní úpravy kompetenčních výluk přistoupil soud k určení obecného testu, pomocí něhož by bylo možné u napadeného rozhodnutí předvídatelným způsobem určit, zda je předběžné povahy, při níž soudní přezkum je podle § 70 písm. b) s. ř. s. vyloučen, či nikoliv. Soud vzal v úvahu požadavky na aplikaci výluky, které vyplývají zejména z judikatury Ústavního soudu. Jsou jimi nutnost následného

„konečného“ rozhodnutí, soudně přezkoumatelného, které v sobě věcně zahrnuje i rozhodnutí předběžné, a dále zajištění včasnosti a účinnosti soudní ochrany. Aby napadené rozhodnutí mohlo být rozhodnutím předběžné povahy, na něž dopadá výluka uvedená v § 70 písm. b) s. ř. s., musí kumulativně splňovat tři podmínky: časovou, věcnou a osobní.

39. Časovou podmínku soud neshledal za splněnou, neboť zákon o státním občanství, zákon o nabývání a pozbývání státního občanství, a ani ústavní dekret, nestanoví lhůtu, v níž by měl správní orgán v dané věci rozhodnout; jinými slovy, lhůtu, v níž musí od zahájení řízení být vydáno konečné rozhodnutí. Pokud by takováto lhůta pro zahájení řízení před správním orgánem a vydání konečného rozhodnutí (ovšem v délce odpovídající požadavku Ústavního soudu na včasnost soudní ochrany) zákonem stanovena byla, napadené rozhodnutí správního orgánu by bylo možno z tohoto důvodu považovat za rozhodnutí předběžné povahy vyloučené ze soudního přezkumu ve smyslu § 70 písm. b) s. ř. s. Jelikož tato první podmínka časová splněna nebyla, soud se dvěma zbývajících podmínkami již nezabýval.
40. S ohledem na shora uvedené soud konstatuje, že napadené rozhodnutí podléhá soudnímu přezkumu ve správním soudnictví.
41. K žalobním námitkám lze předně uvést, že vzhledem k rozsahu žaloby a množství argumentů, které se v celém textu žaloby překrývají, posuzoval soud žalobní námitky na základě principu, že povinnost řádného odůvodnění rozhodnutí nelze mechanicky ztotožňovat s povinností poskytnout podrobnou odpověď na každý jednotlivý v žalobě uplatněný argument. Odpověď na základní námitky v sobě může v některých případech konzumovat i odpověď na některé námitky dílčí a související (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2013, č. j. 7 As 79/2012-54; ze dne 29. 8. 2013, č. j. 7 As 182/2012-58; ze dne 19. 2. 2014, č. j. 1 Afs 88/2013-66).
42. Z povahy věci se soud nejprve musel zabývat tím, zda je napadené rozhodnutí žalovaného zatíženo vadou, k níž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu z 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 - 73, (publ. pod č. 1546/2008 Sb. NSS) je mezi takové vady třeba řadit i nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů. Soud je tedy povinen přihlížet k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost nebo pro nedostatek důvodů z moci úřední. O nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů lze pak hovořit zejména v situaci, kdy se správní orgán v rozhodnutí řádně nevypořádá se všemi námitkami účastníků řízení, případně své rozhodnutí neodůvodní vůbec nebo nedostatečně vzhledem k požadavkům zákona. Tuto vadu přitom nelze zhojit ve vyjádření k žalobě, příp. v kasační stížnosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71). Nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost předchází případné nepřezkoumatelnosti pro nedostatek jeho důvodů; důvody rozhodnutí lze zkoumat toliko u rozhodnutí srozumitelných (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2008, č. j. 3 As 51/2007-84). Za nesrozumitelnost rozhodnutí soudy považují například případy, kdy odůvodnění nedává smysl, který by svědčil o skutkových a právních důvodech, které vedly správní orgán k vydání rozhodnutí, pro rozpor výroku s odůvodněním či pro výrok, který nemá oporu v zákoně nebo není-li rozhodnutí rozčleněno na výrok a odůvodnění, pročez není zřejmé, zda správní orgán rozhodl o všech návrzích účastníka řízení. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jestliže z jeho odůvodnění není seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč

považuje skutečnosti tvrzené účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů.

43. Výše uvedené vady v napadeném rozhodnutí soud neshledal. Z odůvodnění rozhodnutí je jednoznačně zřejmé, jak se ministr vypořádal se všemi argumenty žalobkyně, které jsou relevantní k předmětu daného správního řízení i které skutečnosti byly vzaty za podklad rozhodnutí, rovněž neabsentuje, podle kterých právních norem bylo rozhodováno, i jakými úvahami se při rozhodování správní orgány řídily. V rozhodnutí je podrobně popsáno, které důkazní prostředky byly vzaty ve zřetel i úvahy při jejich hodnocení. Závěry obou správních orgánů považuje soud za srozumitelné, logicky soudržné, racionální a pohybující se v zákonných mezích a bez jakýchkoli znaků libovůle. Z tohoto důvodu dospěl soud k závěru, že zde není prostor pro zrušení napadeného rozhodnutí z důvodu nepřezkoumatelnosti.
44. S námitkami uvedenými v prvním žalobním bodu, v němž žalobkyně namítá, že žalovaný rozhodl bez procesního podkladu a atrahoval si pravomoc ve věci vydat rozhodnutí, se soud neztotožňuje.
45. Ze správního spisu vyplývá, že J. A. jako syn původního žadatele, podal u Krajského úřadu Libereckého kraje (dále též „krajský úřad“) dne 11. 5. 2006 žádost o pokračování v dekretálním řízení započatém v roce 1945 (viz bod 7 správního spisu 2/3). V žádosti uvádí, že dne 8. 11. 1946 manželka původního žadatele podala žádost o potvrzení československého státního občanství pro sebe, svého manžela a jejich děti podle § 2 ústavního dekretu Zemskému národnímu výboru v Praze a Ústřednímu národnímu výboru hl. m. Prahy. Současně původní žadatel v roce 1946 podal žádost o Osvědčení o národní spolehlivosti, J. A. k tomuto odkázal na spis žalovaného č. 13743 (viz bod 1 správního spisu 2/3).
46. Dne 19. 5. 2006 krajský úřad zaslal žalovanému podnět k zahájení správního řízení o potvrzení zachování českého – československého státního občanství původního žadatele. Uvádí v něm, že může rozhodnout o vydání potvrzení o zjištění státního občanství podle § 24 zákona o nabývání a pozbývání státního občanství teprve poté, co žalovaný rozhodne v rámci žádosti o pokračování v dekretálním řízení započatém v roce 1945 ve věci vydání potvrzení zachování českého – československého státního občanství pro původního žadatele; z tohoto důvodu usnesením ze dne 19. 5. 2006, č. j. SO/M/279/2006/Če, přerušil řízení. Krajský úřad vydal dne 6. 1. 2011 rozhodnutí č. j. SO/M/279/2006/Če, jímž podle § 24, § 6 a § 7 zákona o nabývání a pozbývání státního občanství, žádosti o vydání potvrzení o zachování českého (československého) státního občanství původního žadatele nevyhověl. Proti tomuto rozhodnutí žalobkyně podala odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 8. 2012, č. j. VS-2881/511/2-2004 zamítl. Žalobu proti tomuto rozhodnutí Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozsudkem ze dne 18. 9. 2013, č. j. 59 A 77/2012-295, zamítl. Na základě kasační stížnosti žalobkyně Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 8. 10. 2014, č. j. 3 As 106/2013-142, zrušil rozsudek uvedeného krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.
47. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 8. 10. 2014, č. j. 3 As 106/2013-142, mimo jiné uvedl, že „se ztotožňuje s úsudkem krajského soudu (Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci, pozn. soudu) (s nímž konec konců také stěžovatelka vyslovila souhlas), že prvotním právním důvodem - nablíženo z historického pohledu - pro získání německého

státního občanství J. (J.) A. byl čl. 2 odst. 1 Výnosu o Protektorátu Čechy a Morava, podle něhož příslušníci německého národa, kteří byli obyvateli Protektorátu, se stávají německými státními příslušníky. V důsledku aplikace § 1 odst. 1 ústavního dekretu pak tito českoslovenští státní příslušníci, kteří se stali občany Německé říše, ztratili československé státní občanství již dnem nabytí německého občanství. Tato právní úprava se plně vztahovala na otázku státního občanství J. (J.) A., neboť z podkladů shromážděných správními orgány plyne, že i před 15. 3. 1939 se on i jeho rodina považovali za Němce – československé státní příslušníky s domovským právem v obci H. S., o čemž svědčí kupř. znalost německého jazyka, školní docházku do německého gymnázia v Praze atd.

Se stěžovatelkou i krajským soudem se tedy ztotožňuje Nejvyšší správní soud v tom, že přímo na základě právních předpisů okupační moci ve spojení s retroaktivními účinky § 1 odst. 1 ústavního dekretu pozbyl ke dni 16. 3. 1939 J. (J.) A. československé občanství. Z toho zároveň vyplývá, že se v případě tohoto občana nemohl uplatnit § 1 odst. 2 citovaného ústavního dekretu, neboť mezi nimi je logický vylučovací poměr. K tomu je ovšem zapotřebí podotknout, že opodstatněnost této námitky nic nemění na celkovém posouzení věci. V žádném případě nelze stěžovatelce dát za pravdu v tom, že by se citovaný ústavní dekret na J. (J.) A. vůbec nevztahoval, neboť i v případě, že by skutečně bylo československými orgány rozhodnuto o tom, zda jmenovaný splňuje podmínky § 1 odst. 4 či § 2 odst. 1 citovaného dekretu (viz dále), jednalo by se o aplikaci právního režimu citovaného dekretu.

Ačkoliv žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl (a to na základě šetření Ministerstva vnitra, odboru všeobecné správy), že nebylo zjištěno, že by J. A. podal žádost o zjištění zachování československého státního občanství ve smyslu § 2 odst. 1 ústavního dekretu, krajský soud doplnil v tomto směru na návrh stěžovatelky dokazování a dospěl k závěru, že žádost o zachování československého občanství dne 8. 2. 1946 podala A. A. (manželka původního žadatele, pozn. soudu) nejen pro sebe a děti A. (J. a K.), ale také pro svého manžela. Nejvyšší správní soud má za to, že takto zjištěný skutkový stav je zjištěn adekvátně existujícím podkladům a je mezi stranami nesporný.

... v tomto případě existují určité indicie naznačující, jak bylo naloženo se žádostmi A. A. a jejích dětí (poznámka o nedoručení „zamítavého výměru“) ... O žádosti samotné A. A. podané v zájmu jejím a jejích dětí s největší pravděpodobností rozhodnuto bylo, nicméně podle poznámky v poštovní knize ze dne 13. 2. 1947 byl doručován zamítavý výměr, nicméně v té době již rodina A. nepobývala v ČSR.

... Nejvyšší správní soud vychází ze skutkového stavu zjištěného krajským soudem, který vyplývá ze spisové dokumentace, a považuje tedy za nesporné, že Magistrát Hlavního města Prahy obdržel žádost podanou A. A. o zachování československého občanství ve smyslu § 2 odst. 1 ústavního dekretu. V tomto ohledu je zapotřebí vycházet z názoru Ústavního soudu ČR obsaženého Ústavního soudu ze dne 31. 8. 2003, sp. zn. I. ÚS 147/03, o němž rovněž stěžovatelka opírá svou argumentaci v této otázce.

... O tom, že dekretální řízení ve věci národní spolehlivosti J. (J.) A. bylo vedeno i v této věci, však svědčí i potvrzení Magistrátu hlavního města Prahy č. j. IV St. 13743/45 - 46a (pod bodem 26, č. 36, správního spisu 2/3 – pozn. soudu) adresované Zemskému národnímu výboru v Praze osvědčující, že J. A., nar. X v P. v Rusku, požádal o vydání osvědčení o československém státním občanství – národní spolehlivosti. Lze souhlasit s úsudkem stěžovatelky, že tato listina se velmi pravděpodobně vztahuje k řízení vedenému podle § 1 odst. 4 ústavního dekretu, nikoliv k řízení vedenému podle § 2 odst. 1 tohoto ústavního dekretu, nicméně to nelze konstatovat s úplnou jistotou, neboť žádost, jíž mělo být řízení podle § 1 odst. 4 ústavního dekretu zahájeno, se nezachovala.

... Pokud uvedená listina skutečně prokazuje, že Magistrát hl. m. Prahy činil úkony vztahující se k žádosti A. A. o zjištění zachování státního občanství jejího manžela, příp. v řízení o vydání osvědčení o národní spolehlivosti podle § 1 odst. 4 ústavního dekretu, pak nelze jednoznačně usuzovat, že toto řízení nebylo platně zahájeno, ani – jak uvádí krajský soud – že v dohledaných archívních dokumentech není žádná zmínka ke jménu J. A. Nelze ani jednoznačně presumovat, že by ustanovení § 1 odst. 4 nebylo na J. (J.) A. aplikovatelné, jak uvedl krajský soud, neboť sama skutečnost, zda se jedná o příslušníka české národnosti, by byla tehdy předmětem hodnocení v rámci tohoto řízení jako jedna ze skutkových podmínek pro vydání osvědčení národní spolehlivosti, a to i přesto, že z dnešního pohledu lze považovat J. (J.) A. za příslušníka německé národnosti trvale usazeného v českých zemích (viz k tomu bod IX. 1 odůvodnění tohoto rozsudku). O této otázce tedy musí být rozhodnuto v příslušném řízení podle pravidel ústavního dekretu a na ně navazujících interních norem tehdejšího ministerstva vnitra.

... Z toho vyplývá ve smyslu nálezu Ústavního soudu ČR ze dne 31. 8. 2003, sp. zn. I. ÚS 147/03 povinnost současných správních orgánů toto řízení dokončit a rozhodnout deklaratorním rozhodnutím o tom, jestli bylo J. (J.) A. zachováno československé státní občanství za podmínek § 2 odst. 1 ústavního dekretu, eventuálně za podmínek § 1 odst. 4 ústavního dekretu (tzn., zda se jednalo o národně spolehlivou osobu). K tomu Nejvyšší správní soud ještě dodává, že jakkoliv se jednalo o dvě různá řízení podle různých skutkových podstat upravených citovaným ústavním dekretem, jejich efekt do právní sféry J. (J.) A. by byl tentýž, tedy v případě pozitivního závěru o věci samé zachování jeho československého státního občanství.“

48. Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozsudkem ze dne 5. 12. 2014, č. j. 59 A 77/2012-358, zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 8. 2012, č. j. VS-2881/511/2-2004, i rozhodnutí krajského úřadu ze dne 6. 1. 2011, č. j. SO/M/279/2006/Če, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Krajský soud podle závazného pokynu Nejvyššího správního soudu, zavázal správní orgány, aby dokončily započaté dekretální řízení a rozhodly, zda původnímu žadateli bylo zachováno československé státní občanství za podmínek § 2 odst. 1 ústavního dekretu, eventuálně za podmínek § 1 odst. 4 ústavního dekretu, zda se jednalo o národně spolehlivou osobu.
49. Dne 12. 3. 2015 zaslal krajský úřad žalovanému znovu podnět k zahájení správního řízení o potvrzení zachování českého – československého státního občanství původního žadatele. V něm uvádí, že ve věci může rozhodnout o vydání potvrzení o zjištění státního občanství podle § 24 zákona o nabývání a pozbývání státního občanství teprve poté, co žalovaný rozhodne v rámci žádosti o pokračování v dekretálním řízení započatém v roce 1945 ve věci vydání potvrzení zachování českého – československého státního občanství pro původního žadatele, proto do té doby usnesením ze dne 5. 3. 2015 řízení přerušil.
50. Žalovaný ve věci vydal rozhodnutí dne 7. 9. 2016, č. j. VS-2880/833/2-2004, jímž nevyhověl žádosti původního žadatele o zachování československého státního občanství podle § 2 ústavního dekretu. Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podala rozklad, který rozkladový orgán napadeným rozhodnutím zamítl.
51. Soud při posouzení otázky, zda je žalovaný věcně příslušným orgánem k dokončení dekretálního řízení původního žadatele podle pravidel ústavního dekretu, vyšel z § 133 správního řádu *nelze-li věcnou příslušnost při rozhodování v oblasti státní správy určit na základě zvláštního zákona, provede řízení v prvním stupni ústřední správní úřad, do jehož*

působnosti rozhodovaná věc náleží, popřípadě ústřední správní úřad, jehož obor působnosti je rozhodované věci nejblíže. Rovněž lze poukázat na zákon č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, který v odst. 3 Čl. CXIX uvedl, pokud zvláštní zákon stanoví působnost orgánu, který zanikl, a nejedná se o případy uvedené v bodě 1, a tato působnost nebyla přenesena na jiný orgán, je věcně příslušný ústřední správní úřad, do jehož působnosti rozhodovaná věc náleží, popřípadě ústřední správní úřad, jehož obor působnosti je rozhodované věci nejblíže. Pro úplnost soud upozorňuje i na § 12 odst. 1 písm. b) zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého Ministerstvo vnitra je ústředním orgánem státní správy pro vnitřní věci, zejména pro jména a příjmení, matriky, státní občanství, občanské průkazy, hlášení pobytu, evidenci obyvatel a rodná čísla.

52. Obdobnou otázkou, zda žalovaný má být orgánem příslušným k rozhodnutí o žádostech podaných podle § 2 ústavního dekretu, se zabýval rovněž Ústavní soud v nálezu ze dne 25. 9. 1997, sp. zn. IV. ÚS 114/96. Vycházel z judikatury bývalého Nejvyššího správního soudu, nálezu č. 1680, ročník XXVIII (1947, sešit 6 Bohuslavovy sbírky nálezů Nejvyššího správního soudu ve věcech administrativních) i všech správních řádů (vládní nařízení č. 20/1955 Sb., vládní nařízení č. 91/1960 Sb. a zákon č. 71/1967 Sb.), vydávaných postupně po správním řádu č. 8/1928 Sb., za jehož platnosti bylo tamní řízení zahájeno, které vycházely ve svých přechodných ustanoveních z kontinuity dříve zahájeného řízení. Dospěl k závěru, že dekretální řízení je nezbytné ukončit s odkazem na čl. 36 odst. 1 Listiny, neboť účastník řízení má právo na řádný a spravedlivý proces, který v sobě zahrnuje nejen právo na spravedlivý způsob vedení procesu, ale také právo na trvání procesu až do jeho ukončení zákonem předpokládaným způsobem. Ústavní soud v tamní věci žalovanému (rovněž Ministerstvu vnitra) podle § 82 odst. 3 písm. b) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, zakázal svou nečinnost v porušování práv účastníka řízení pokračovat. Rovněž Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 11. 2003, č. j. 6 A 90/2002-82, dospěl k závěru, že jediným správním orgánem příslušným k dokončení těchto řízení je právě žalovaný, neboť podle § 1 odst. 4 a § 2 odst. 2 ústavního dekretu je pravomoc vydat rozhodnutí ve věci samé svěřena výhradně jemu.
53. Nelze opomenout, že Nejvyšší správní soud rovněž v rozsudku ze dne 8. 10. 2014, č. j. 3 As 106/2013-142, konstatoval v čl. IX. 2. (č. 1. 154, druhá strana) „... Z toho vyplývá ve smyslu nálezu Ústavního soudu ČR ze dne 31. 8. 2003, sp. zn. I. ÚS 147/03 povinnost současných správních orgánů toto řízení dokončit a rozhodnout deklaratorním rozhodnutím o tom, jestli bylo J. (J.) A. zachováno československé státní občanství za podmínek § 2 odst. 1 ústavního dekretu, eventuálně za podmínek § 1 odst. 4 ústavního dekretu (tzn. zda se jednalo o národně spolehlivou osobu).“
54. Lze konstatovat, že původní správní orgány (okresní národní výbor, zemský národní výbor) nejsou v současné soustavě správních orgánů České republiky.
55. S ohledem na výše uvedené soud proto uzavírá k otázce věcné příslušnosti žalovaného správního orgánu, že žalovaný je správním orgánem, který je oprávněn (i povinen) dokončit započaté dekretální řízení podle ústavního dekretu ve věci původního žadatele. Soud neshledal, že by činností žalovaného nebo činností ministra, došlo k rozporu s čl. 2 a 3. Ústavy, popř. s § 131 odst. 1. správního řádu, jak namítá žalobkyně. Námitky obsažené v prvním žalobním bodu soud neshledal proto důvodnými.

56. Námitky vznesené žalobkyní v rámci druhého a třetího žalobního bodu, soud považuje za vhodné vypořádat současně, neboť se vzájemně prolínají a úzce spolu souvisí.
57. Žalobkyně namítá, že žalovaný se nedostatečně řídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 8. 10. 2014, č. j. 3 As 106/2013-142, potažmo v rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 5. 12. 2014, č. j. 59 A 77/2012-358, jelikož dostatečně nezjistil skutkový stav a nevyřešil, zda původní žadatel byl Čechem, zda mu bylo zachováno československé státní občanství za podmínek § 2 odst. 1, eventuálně bylo vydáno rozhodnutí o národní spolehlivosti podle § 1 odst. 4 ústavního dekretu.
58. Soud k uvedenému odkazuje na již zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu, v němž kasační soud (na č. l. 152, druhá strana) konstatuje „Z uvedených právních východisek je třeba přezkoumat předmětnou námitku stěžovatelky, že ustanovení § 1 odst. 1, 2 ústavního dekretu byla nesprávně vyložena. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s úsudkem krajského soudu (s nímž konec konců také stěžovatelka vyslovila souhlas), že prvotním právním důvodem - nahlíženo z historického pohledu - pro získání německého státního občanství J. (J.) A. byl čl. 2 odst. 1 Výnosu o Protektorátu Čechy a Morava, podle něhož příslušníci německého národa, kteří byli obyvateli Protektorátu, se stávají německými státními příslušníky. V důsledku aplikace § 1 odst. 1 ústavního dekretu pak tito českoslovenští státní příslušníci, kteří se stali občany Německé říše, ztratili československé státní občanství již dnem nabytí německého občanství. Tato právní úprava se plně vztahovala na otázku státního občanství J. (J.) A., neboť z podkladů shromážděných správními orgány plyne, že i před 15. 3. 1939 se on i jeho rodina považovali za Němce – československé státní příslušníky s domovským právem v obci H. S., o čemž svědčí kupř. znalost německého jazyka, školní docházku do německého gymnázia v Praze atd. Se stěžovatelkou i krajským soudem se tedy ztotožňuje Nejvyšší správní soud v tom, že přímo na základě právních předpisů okupační moci ve spojení s retroaktivními účinky § 1 odst. 1 ústavního dekretu pozbyl ke dni 16. 3. 1939 J. (J.) A. československé občanství. Z toho zároveň vyplývá, že se v případě tohoto občana nemohl uplatnit § 1 odst. 2 citovaného ústavního dekretu, neboť mezi nimi je logický vylučovací poměr. K tomu je ovšem zapotřebí podotknout, že opodstatněnost této námítka nic nemění na celkovém posouzení věci. V žádném případě nelze stěžovatelce dát za pravdu v tom, že by se citovaný ústavní dekret na J. (J.) A. vůbec nevztahoval, neboť i v případě, že by skutečně bylo československými orgány rozhodnuto o tom, zda jmenovaný splňuje podmínky § 1 odst. 4 či § 2 odst. 1 citovaného dekretu (viz dále), jednalo by se o aplikaci právního režimu citovaného dekretu.“ Z citované části kasačního rozsudku vyplývá, že Nejvyšší správní soud již v předchozím řízení dospěl k závěru, že původní žadatel i jeho rodina, se i před datem 15. 3. 1939 považovali za Němce. Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku uvedl, že nijak nehodnotil, jaké národnosti byl původní žadatel a povinnost zodpovědět tuto otázku výslovně uložil správním orgánům, tedy, aby rozhodly, v jakém správním řízení je třeba pokračovat, neboť nebylo možné jednoznačně prokázat, zda původní žadatel podal žádost podle § 1 odst. 4 či podle § 2 ústavního dekretu č. 33/1945 Sb. Z uvedeného nelze podle soudu seznat, že by se žalovaný neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu, když se ve správním řízení právě touto otázkou zabýval.
59. Námitku žalobkyně, že žalovaný se otázkou národnosti původního žadatele nezabýval, vyvrací odůvodnění rozhodnutí žalovaného, který se hodnocením jednotlivých důkazů zabýval na str. 5 až 13 rozhodnutí, kde uvádí, na základě jakých konkrétních listinných důkazů hodnocených jak jednotlivě, tak ve svém souhrnu, dospěl k závěru, že na

původního žadatele nelze vztáhnout § 1 odst. 4 ústavního dekretu, neboť shledal, že původní žadatel byl německé národnosti. Žalovaný proto v řízení pokračoval podle § 2 ústavního dekretu, jak je uvedeno na str. 13 a násl. tohoto rozhodnutí. Ministr se skutečnostmi § 1 odst. 4 ústavního dekretu zabýval na str. 1 a 2 napadeného rozhodnutí a podmínkami podle § 2 ústavního dekretu na str. 2 až 4 napadeného rozhodnutí.

60. Městský soud v Praze se skutkovými zjištěními obou správních orgánů se ztotožňuje a pro stručnost odkazuje na výše označené části obou správních rozhodnutí. Pro úplnost soud dodává, že u původního žadatele zcela převažují objektivní znaky, jimiž je uvedení německého jazyka jako jazyka rodného, o čemž svědčí např., že v Seznamu odvodem povinných osob ročníku 1905 z roku 1923 má původní žadatel v kolonce mateřská řeč uvedeno „řeč německá“ (viz bod 10 správního spisu 2/3), do tohoto seznamu byl jmenovaný zapsán z moci úřední, odvodu se nezúčastnil. Podle Sčítacího archu ze Sčítání lidu 1930, které je podepsané dne 2. 12. 1930 příjmením A. s přípisem „*Stvrzuji svým podpisem, že jsem vše přesně a pravdivě udal, co jsem povinen zapsati do sčítacího archu*“ (viz č. 4 a 5 bodu 25 správního spisu 2/3), je uvedeno u každého jména celé rodiny v kolonce „*Národnost (mateřský jazyk)*“ slovo „*německá*“. O československé státní občanství přišel původní žadatel podle předpisů německé okupační moci ve spojení s § 1 odst. 1 ústavního dekretu č. 33/1945 ke dni 16. 3. 1939, jak již bylo konstatováno Nejvyšším správním soudem ve výše citovaném rozsudku (v posledním odstavci na č. l. 152, na druhé straně). Jako válečný zajatec Wehrmachtu byl původní žadatel československými úřady ve spolupráci s americkou armádou v zajateckém táboře v Heilbronnu v září 1945 rovněž identifikován jako Němec.
61. Lze konstatovat, že ministr souhlasil se žalovaným, že u původního žadatele není splněna podmínka činné účasti boje za osvobození Československa a že netrpěl více než jiní pod nacistickým či fašistickým terorem. Žalovaný na straně 13 až 17 popsal a hodnotil listinné důkazy, ze kterých vycházel a učinil tak rovněž ministr na straně 2 až 4 napadeného rozhodnutí. S hodnocením a důvody uvedenými v rozhodnutích se soud ztotožňuje a rovněž na ně pro stručnost odkazuje. Pro úplnost soud doplňuje, že správní spis obsahuje i německy psané hlášení SD-Leitabschnitt Prag ve stupni utajení „Geheime Reichssache“ určené pro K. H. Franka a pro RSHA (Hlavní říšský bezpečnostní úřad v Berlíně, tj. složku nadřízenou jak SD, tak Gestapu), Odbor III - vnitřní zpravodajská služba SS (viz bod 41 správního spisu 2/3) ze dne 19. 5. 1944, v níž se uvádí „*Graf J. A., Jahrgang X, wohnhaft auf Schloss X, (Bez. X), wird politisch als monarchistisch und tschechophil eingestellt bezeichnet. Obwohl er sich um die Mitgliedschaft der NSDAP beworben hat, wurde ihm die Mitgliedskarte bisher nicht ausgehändigt. Graf A. ist bis jetzt uk. gestellt gewesen. Er hat es immer wieder verstanden, obwohl bereits öfter seine Uk.-Stellung aufgehoben war, seine Unabkömmlichkeit als Betriebsführer nachzuweisen. Es konnte jedoch festgestellt werden, dass sich Graf A. früher beim gleichen Personalstand kaum um seine Besitzungen gekümmert hat und somit seine heutige Beweisführung der Unentbehrlichkeit unbegründet ist.*“. Z této listiny vyplývá, že Hrabě J. A. narozený X, bytem na zámku X (okres X), je svým postojem politicky označován za čechofila monarchistu. Ačkoliv se ucházel o členství v NSDAP, nebyl mu dosud členský průkaz vydán. Hrabě A. byl dosud vyjmut z vojenské povinnosti. Vždy se mu dařilo, byť již několikrát bylo jeho vyjmutí zrušeno, doložit jeho nepostradatelnost jako vedoucího provozu. Podařilo se však zjistit, že hrabě A. dříve za stejného stavu personálu se sotva o svůj majetek stará, čímž jeho dnešní dokazování jeho nepostradatelnosti je neodůvodněné, takže může jít na vojnu.

62. Uvedený listinný důkaz dle soudu svědčí o tom, že pokud původní žadatel usiloval o členství v NSDAP, pak minimálně byl srozuměn s filosofií tehdejšího Německa, souhlasil s ní, a z tohoto důvodu se ani nemohl činně účastnit boje za osvobození Československa; nebyl ani vojákem Československé armády, ale sloužil u Wehrmachtu, a nemohl trpět pod nacistickým nebo fašistickým terorem, když s jeho tezemi se podáním přihlášky za člena NSDAP tehdy ztotožnil. Z uvedeného listinného důkazu nijak nelze dovodit, že k členství v NSDAP byl ze strany tehdejších představitelů moci nějakým způsobem nucen.
63. Žalobkyně dále upozorňuje, že pod č. j. IV. St 13743/46 bylo zahájeno řízení o žádosti o vydání osvědčení o státní spolehlivosti. Dle žalobkyně napadené rozhodnutí neřeší, v jakém stadiu se toto řízení nachází a pokud by osvědčení bylo vydáno, původní žadatel by nebyl posuzován jako „Němec“ a nepozbyl by československé státní občanství. K této dílčí námitce soud uvádí, že správní orgány byly povinny v daném řízení zkoumat otázky spojené se zachováním československého státního občanství původního žadatele a této povinnosti dle soudu plně dostály, neboť v souladu se závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu (s ohledem na skutečnost, že nebylo možno nyní najisto postavit, zda původní žadatel podal žádost podle § 1 odst. 4 či § 2 ústavního dekretu) se zabývaly jak podmínkami podle § 2 ústavního dekretu, tak možností či nemožností aplikace § 1 odst. 4 uvedeného dekretu v případě původního žadatele.
64. Namítá-li žalobkyně, že pokud by osvědčení bylo vydáno v původním řízení, pak by původní žadatel nebyl posuzován jako „Němec“ a jeho žádost by byla vyřízena kladně, soud uvádí, že skutečnost, že řízení o žádosti o vydání osvědčení o státní spolehlivosti zahájené pod č. j. IV. St 13743/46, nebylo dokončeno, sama o sobě znamená, že nelze ani úspěšně tvrdit, jak by tehdy rozhodující orgán věc posoudil a rozhodl. Pro úplnost nelze nezmínit, že již v roce 1946 dceři Karolině původního žadatele nebylo zachováno československé občanství Ministerstvem vnitra, které k žádosti jmenované o jeho zachování dne 25. 11. 1946 uvedlo *„Ministerstvo vnitra nevyhovuje připojené žádosti osoby, o zjištění, že se jí zachovává československé státní občanství, poněvadž neprokázala, že splňuje podmínky, stanovené v § 2 odst. 1 ústavního dekretu presidenta republiky z 2. 8. 1945, č. 33. V žádosti uvedené okolnosti nelze pokládat za činnou účast v boji za osvobození Československé republiky ani za trpění pod nacistickým nebo fašistickým terorem ve smyslu § 2 odst. 1.cit. dekretu.... Pro případný odsun platí výlučně předpisy vydané pro odsun Němců.“* (viz č. 8 bodu 30 správního spisu 2/3).
65. Podle další dílčí námitky žalovaný opomenul dvě potvrzení vydaná Zemským odborem bezpečnosti a to první ze dne 12. 9. 1945, sp. zn. 302/45 ZOB, již obsažené ve správním spise (č. 1. 257 původního spisu) a druhé, které je nedatováno se sp. zn. 302/45 ZOB, které žalobkyně připojila k žalobě (viz č. 1. 23 soudního spisu). Podle žalobkyně obě listiny mají prokázat protinacistické smýšlení rodiny A., a podíl rodiny na záchraně československého aktivního důstojníka před popravou.
66. Posouzením potvrzení vydaného Zemským odborem bezpečnosti dne 12. 9. 1945, sp. zn. 302/45 ZOB se žalovaný zabýval na str. 5 prvostupňového rozhodnutí a rovněž rozkladový orgán, který na str. 9 napadeného rozhodnutí uvedl *„Dále ministr vnitra považuje za vhodné poznamenat, že žadatelka sice v řízení uvedla informaci o záchraně důstojníka československé armády před koncentračním táborem /viz podání založené v prvostupňovém spisu pod pořadovým číslem 53/, s odkazem na stanovisko Ústředního národního výboru v Praze ze dne 19. 9. 1945, toto stanovisko však do spisu nedoložila a jako důkaz doložila pouze přípis zemského národního výboru ze dne 31. 8. 1945, sp. zn. 302 ZOB*

Ex/1945; ten nicméně obsahuje jen obecnou informaci o protinacistickém a protifašistickém smýšlení rodiny.“ Ke kopii nepodepsaného přípisu ze dne 31. 8. 1945, sp. zn. 302 ZOB Ex/1945 (pod bodem 12. z důkazů žalobkyně) lze konstatovat, že pouze podporuje tvrzení žalobkyně, že rodina byla protinacistického a protifašistického smýšlení. Potvrzení Zemského odboru bezpečnosti ze dne 12. 9. 1945, sp. zn. 302 ZOB EX/1945 (viz bod 28 správního spisu 2/3 a současně na první straně č. 1. 23 soudního spisu), bylo oběma správními orgány zohledněno jako potvrzení, že rodina A. je protinacistického smýšlení, což nebylo nijak rozporováno. S tímto hodnocením se soud ztotožňuje.

67. Ke druhému textu, o kterém žalobkyně tvrdí, že jde o „potvrzení“, soud konstatuje, že z této listiny nevyplyvá, že je potvrzením vydaným Zemským odborem bezpečnosti, je toliko listinou označenou číslem 302 s nečitelným zakončením (jeho kopie se nachází na druhé straně č. 1. 23 soudního spisu), k níž je třeba uvést, že se jedná o nedatovaný a nepodepsaný text neznámého pisatele bez čísla spisové značky. V něm je uvedeno, že rodina A. ve smyslu přípisu zemského národního výboru ze dne 31. 8. 1945, č. 302 ZOB Ex/1945 neměla být odsunuta a jsou dány předpoklady, že obdrží československé státní občanství, jelikož byla protinacistického a protifašistického smýšlení a jednotlivé rodiny se účastnily aktivně odboje a zachránily odsouzeného československého aktivního důstojníka od trestu smrti. Uvedenou nepodepsanou listinu hodnotil soud v kontextu s další listinou, kterou je *„Odpověď k čj. I-3a/S 7189-7190/1946 ze dne 6. 2. 1947“*, Okresního národního výboru v T., kterou adresoval Zemskému národnímu výboru, v tomto znění: *„Okresní národní výbor v T. předkládá spisový materiál proti J. a A. A. s tím, že rada ONV v T. ve schůzi konané dne 14. 2. 1947 se jednomyslně usnesla na tom, nedoporučiti J. A. a jeho rodině vydati osvědčení o národní a státní spolehlivosti podle citovaného dekretu č. 33/45 Sb. vzhledem k spisovému materiálu.“* (viz bod 44 správního spisu 2/3). Citovaný text Okresního národního výboru v T. zcela vyvrací údaje uvedené v nedatovaném a nepodepsaném textu neznámého pisatele a nelze z něj dle soudu dovodit, že by podporoval shora uvedené tvrzení žalobkyně. Současně soud odkazuje na již shora uvedené, že dceři K. původního žadatele nebylo zachované československé občanství Ministerstvem vnitra, jak je citováno pod bodem 64. tohoto rozsudku. Jelikož byla tato listina připojená až k žalobě, nelze správním orgánům úspěšně vytýkat její neposouzení. Ze shora uvedeného však je zřejmé, že i kdyby tomu tak bylo, nevedla by tato listina k jiným závěrům v rozhodnutí obsaženým.
68. Pro úplnost lze zmínit i sdělení Zemského národního výboru v Praze ze dne 8. 11. 1946, které se týkalo m. j. manželky původního žadatele a jeho dcery K., adresované Ministerstvu vnitra, v němž se uvádí: *„ZNV předkládá v příloze 50 žádostí s návrhem na nevyhovění, ježto žadatelé neprokázali splnění podmínek § 2, odst. 1 cit. dekretu. ONV nevydal žadatelům osvědčení dle vzoru B. Rada Ústředního národního výboru hlav. města Prahy usnesla se na schůzi dne 1. října 1946 konané nedoporučiti tyto žádosti k příznivému návrhu.“* (pod bodem 40 správního spisu 2/3).
69. K důkazům předloženým žalobkyní pod body 1. – 5. (viz bod 18. tohoto rozsudku), soud uvádí, že je nelze považovat za důkazy, které by svědčily o tom, že by se původní žadatel hlásil k jiné než německé národnosti. Pokud se původní žadatel cítil být Židem, popř. s židovským původem, jak tvrdí žalobkyně, pak ze strany žalobkyně nebyl soudu předložen důkaz, z něhož by vyplývala konkrétní skutečnost, která bránila původnímu žadateli se k židovství ve dvacátých a třicátých letech minulého století přihlásit. Naopak takto nyní předložené důkazy jsou v rozporu s obsahem dochovaného *Fragebogen*

původního žadatele, který jej podepsal s ujištěním na své nejlepší vědomí a svědomí, že žádný z jeho 4 prarodičů není anebo nebyl židovského původu nebo náboženství, jež soud cituje v následujícím odstavci.

70. Při posouzení námitek, které se týkají posouzení „Fragebogen“ („dotazník“, pozn. soudu) soud vycházel z obsahu švabachem psaného a vlastnoručně vyplněného a podepsaného *Fragebogen* – dotazníku původního žadatele ke zjištění německé státní příslušnosti v německém jazyce (viz bod 40 správního spisu 2/3). Původní žadatel v něm uvedl za své jméno „*Graf L. von A., J.*“, státní příslušnost před r. 1919 „*Österreich-Ungarn*“, před 15. 3. 1939 „*Tschechoslowakei*“, mateřská řeč „*deutsch*“, znalost řeči „*deutsch, tschechisch*“, přihlásil se ke členství v „*Verband deutscher Grossgrundbesitzers*“ a „*Svaz velkostatkářů*“, do odůvodnění příslušnosti k německému národu uvedl: „*deutsches Gymnasium, Prag, Kleinseite, später Smichov*“; v závěru dotazníku prohlásil „*Ich versichere, nach bestem Wissen und Gewissen, daß keiner meiner 4 Großeltern (mütterlicher wie väterlicherseits) der jüdischen Rasse oder Religion angehört oder angehört hat.*“, tedy: Ujišťuji na své nejlepší vědomí a svědomí, že žádný z mých 4 prarodičů není anebo nebyl židovského původu nebo náboženství; k tomuto připojil slovo „*keiner*“ a dále prohlásil „*Ich versichere, daß ich mich zum deutschen Volkstum bekenne.*“, tedy: Ujišťuji, že se hlásím k německému národu. Tento dotazník podepsal dne 22. 7. 1939 jménem „*J. Graf L. von A.*“. Pod uvedeným textem dole se nachází německé razítko „*STAATSANGEHÖRIGKEITSAUSWEIS IST AUSGESTELLT UND AUSSEHÄNDIGT. GITSCHIN, den 13. Oktober 1939*“, tedy: Průkaz o německé státní příslušnosti byl vystaven dne 13. října 1939.
71. V nález ze dne 13. 1. 2005, sp. zn. III. ÚS 107/04 Ústavní soud konstatoval „*Ústavní soud poukazuje na to, že ze znění formuláře (...) je zřetelně patrné, že text obsahuje formulaci „Ujišťuji, že se znám k německému lidu“. Smysl vyplnění tohoto dotazníku byl československými orgány, které bezprostředně po skončení nacistické okupace v dané záležitosti rozhodovaly, interpretován zcela jednoznačně tak, že žadatel tím žádal o přiznání německého státního občanství. Tyto orgány vycházely z bezprostřední znalosti reálií, které se odehrávaly za okupace, ze znalostí toho, že vyplnění dotyčného „Fragebogen“ mělo v době nesvoloby jednoznačný cíl, tj. ucházet se o získání německého říšského občanství. O faktu, že takto vyplněný dotazník, adresovaný okupačním německým úřadům, sloužil jako žádost o přiznání německého občanství a že tvořil součást příslušného úředního spisu, v němž se o přiznání občanství rozhodovalo, svědčí poznámka připojená na českém překladu dotazníku, uvádějící, že „V případě, že je německé občanství přiznáno, dotazník je na tomto místě opatřen razítkem potvrzujícím přidělení dokladu o státním občanství.“ (...) Chce-li dnešní soud hodnotit události, které se staly před více než půl stoletím, nemůže odhlédnout od dobových souvislostí válečného a poválečného období, které podmiňovaly konfiskační praxi československých orgánů po skončení nacistické okupace. Jestliže tzv. protektorátní příslušník se v době druhé světové války, kdy německý nacistický stát prováděl politiku genocidy, holocaustu, germanizace a zotročení jiných národů, přihlásil k německému národu, aby získal německou státní příslušnost, bylo to v té době chápáno jako projev ochoty přispět k realizaci této zločinné politiky, jako projev zrady československého státu a nepřátelství k němu. Takové počínání bylo podle ústavního dekretu prezidenta republiky č. 33/1945 Sb. posuzováno jako důvod ke ztrátě československého státního občanství. Z hlediska tehdejšího posuzování pak nebylo rozhodné, zda německé úřady žádosti o přiznání německého občanství vyhověly či nikoliv, podstatným byl samotný projev vůle takových osob. Poválečné dekrety prezidenta republiky připouštěly výjimky při posuzování podmínek konfiskačních opatření proti nepřátelskému majetku pro případy osob, které*

prokázaly, že o německé občanství usilovaly pod vlivem nátlaku nebo jiných důvodů zvláštního zřetele hodných, takové okolnosti však musely prokázat ony samy.“

72. Pokud žalobkyně namítá, že byl ze strany německých úřadů na původního žadatele vyvíjen nátlak, aby dotazník podepsal, proto má vyplněné údaje za bezvýznamné a nepředstavující zradu na českém státě, soud konstatuje, že k takovému tvrzení nedoložila konkrétní důkazy z tehdejší doby, na jejichž základě by soud mohl jejímu tvrzení o vyvíjeném nátlaku přisvědčit. Z dobových dokumentů totiž nic takového nevyplývá. Soud k tomu připomíná, že původní žadatel se naopak se snažil vstoupit podle dochovaných německých dokladů do NSDAP (viz bod 61. a 62. tohoto rozsudku). Z výše citovaného nálezu Ústavního soudu vyplývá, že již pouhé podání přihlášky je nutno považovat za akt zrady, nejsou-li dány okolnosti zvláštního zřetele hodné. Takové okolnosti zvláštního zřetele hodné žalobkyně dle soudu neprokázala ani správnímu orgánu ani soudu. Nelze pominout, že původní žadatel v závěru dotazníku ujistil, že se hlásí k německému národu, proto mu byl průkaz o německé státní příslušnosti dnem 13. 10. 1939 vystaven. Soud souhlasí s tvrzením žalobkyně, že členové jedné rodiny mohou mít různou národnost. Osoba manželky původního žadatele, jeho sestry či ostatní osoby, o nichž se žalobkyně v žalobě zmiňuje, však nejsou předmětem zkoumání a rozhodnutí soudu, proto soud nepovažuje za nezbytné se k těmto osobám vyjadřovat.
73. Lze dodat, že v mezidobí obou světových válek původnímu žadateli z povahy věci nemohl hrozit nátlak ze strany budoucích nacistických úřadů. V té době se národnostní příslušnost určovala podle mateřského jazyka (viz § 21 odst. 1 nařízení vlády o sčítání lidu v roce 1930). Ze sčítacího archu z roku 1930 (viz bod 25 správního spisu 2/3) vyplývá, že se původní žadatel tohoto sčítání lidu nezúčastnil, ačkoli tak byl podle § 5 zákona o sčítání lidu z roku 1927 ve spojení s § 11 odst. 2 nařízení vlády o sčítání lidu v roce 1930 povinen učinit. Zúčastnily se jej jeho matka a dvě sestry, které za svou mateřskou řeč a národnost uvedly německý jazyk. Původní žadatel je uveden v seznamu branců z roku 1923, do něhož byl dopsán z moci úřední, rovněž s mateřskou řečí německou, a s údajem, že je studující německého gymnázia. Žalobkyní nebyl předložen soudu žádný důkaz, ze kterého by vyplývalo, že se původní žadatel od matky a sester mateřským jazykem a národností odlišoval.
74. K uvedenému nelze nezmínit, že podle Archivu ASÚ č. 207-880/11 ze dne 9. 10. 1956 původní žadatel „byl členem NSV při NSDAP /dokument č.3/ a přispíval značnými částkami na NSDAP a na Dni Wehrmachtu, jak dosvědčuje výpověď Vágnera a potvrzenka daru /dokument č. 2 a 4/. Byl v důvěrném styku s příslušníky jičínského Gestapa a s vedoucím kladenského Oberlandratu. Jakého druhu byly tyto styky, není známo. Okupačním úřadům vycházel ochotně vstříc, neboť v jednotlivých objektech byla ubytována Hitlerjugend, příslušníci Luftwaffe a dokonce na statku H. se dělaly pokusy s dobyt看em pro biologickou válku. A. po několikerém odkladu narukoval v r. 1944 k Wehrmachtu, na západní frontě se dostal k Američanům a na území ČR se již nevrátil. Jeho rodina byla v r. 1946 odsunuta do Rakouska. Na majetek A. byla nejprve zavedena národní správa, jelikož se jednalo o majetek Němce a později byla provedena konfiskace“ (viz bod 8 správního spisu 2/3). Podle soudu, jestliže se rodina A. při okupaci v roce 1939 přihlásila k německé národnosti stejně jako při svobodném sčítání lidu v roce 1930, nelze *Fragebogen* původního žadatele považovat za akt učiněný pod nátlakem, byl jím pouze potvrzen stávající stav. Žádný tvrzený nátlak z uvedeného nelze seznat.

75. Ze správního spisu rovněž vyplývá, že se dochovaly i darovací poukázky na celkem 2 000 protektorátních korun pro *Winterhilfe* za rok 1941, další na 100 říšských marek na oslavy Dne Wehrmachtu v roce 1942 a nedostatečně čitelná poukázka na dalších 100 říšských marek blíže nejasného určení (pod bodem 8 správního spisu 2/3). Ze seznamu lesních zaměstnanců rodiny A. z roku 1945 (ze shodného bodu správního spisu) vyplývá, že částka 1 000 korun přibližně odpovídala měsíční mzdě hajného. Tuto částku daroval původní žadatel *Winterhilfe* v zimě 1941/1942. Z historie je známo, že v té době směřovala pomoc *Winterhilfe* na východní frontu s cílem podpořit zimou strádající vojáky Wehrmachtu. Pokud by na původního žadatele byl činěn nějaký nátlak, pak by zjevně „dobrovolně“ finančně nepodporoval německý Wehrmacht. Naopak ze správního spisu nevyplývá, že by původní žadatel v meziválečném období či za války sloužil v československé armádě, rovněž neprochází evidencí příslušníků zahraničního odboje.
76. Ohledně námitky žalobkyně, která tvrdí, že původní žadatel byl židovského původu, soud připomíná, že z dochovaných dobových listinných důkazů, zejména *Fragebogen*, vyplývá, že původní žadatel vyloučil ujištěním na své nejlepší vědomí a svědomí, že žádný z jeho čtyř prarodičů není anebo nebyl židovského původu nebo náboženství, jak je citováno shora. Pokud by tomu tak skutečně bylo, pak je nanejvýš pravděpodobné, že Průkaz o německé státní příslušnosti by mu německým úřadem vystaven nebyl. Při sčítání lidu v roce 1930 matka a dvě sestry původního žadatele podle § 21 odst. 1 nařízení vlády o sčítání lidu v roce 1930 měly možnost se svobodně přihlásit k židovské národnosti, k tomu však nedošlo. Žalobkyní zmiňovaná literatura (pod body 1. až 5. z důkazů žalobkyně), zmiňovaná pod bodem 69. tohoto rozsudku, je toliko spekulativní povahy i s přihlédnutím k historickému vývoji posléze. Rovněž SD-Leitabschnitt Prag ve stupni utajení „Geheime Reichssache“ určené pro K. H. Franka a pro RSHA (viz bod 61. a 62. tohoto rozsudku) ve svém hlášení ze dne 19. 5. 1944, shora citovaném, neuvedla nic ohledně možných židovských kořenů původního žadatele. Je všeobecně známo, že zpravodajská služba SS a NSDAP měla ve své agendě mimo jiné perzekuci Židů a holokaust, podléhaly jí nechvalně známé *Einsatzgruppen*, tj. komanda masově vraždící Židy zejména ve východní Evropě. Ve správním spise nejsou žádné listinné důkazy z tehdejší doby svědčící o možném židovském původu. Pokud by tomu tak skutečně bylo, pak s pravděpodobností v tomto případě hraničící s jistotou, by Němci Židovi německé razítko „*STAATSANGEHÖRIGKEITSAUSWEIS IST AUSGESTELLT UND AUSSEHÄNDIGT. GITSCHIN, den 13. Oktober 1939* na *Fragebogen* nedali. Z historie je všeobecně známo, jakým způsobem bylo nakládáno se Židy. Fotografie altánku (bod 8. z důkazů žalobkyně) nic rozhodného neosvědčuje. Předložený posudek rabína D. M., Ph. D. (bod 9. z důkazů žalobkyně), který je z aktuální a nikoli původní doby, dle soudu s ohledem také na znalost poválečné historie, není způsobilý dodatečně vyvrátit shora citované skutečnosti z původních dobových listinných důkazů. Pokud žalobkyně poukazuje na to, že původní žadatel měl židovské kořeny, a z tohoto důvodu trpěl více než jiné šlechtické rody, pak soud uvedené tvrzení neshledal ničím relevantním podloženým. Za spekulativní soud vyhodnotil i tvrzení žalobkyně že by původní žadatel podepsal vyjádření několika šlechticů na podporu republiky, pokud by o něm věděl.
77. K listinám obsahující tzv. „svědecké výpovědi svědků“, jež předložila v rámci soudního řízení (stejnopisy notářských zápisů) právní zástupkyně žalobkyně (bez úředního poučení svědka o následcích křivé výpovědi podle §§ 100, 101 zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu, ve znění pozdějších předpisů), soud uvádí, že je nelze akceptovat za svědecké výpovědi ve smyslu § 126 a násl. zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve

znění pozdějších předpisů, za užití § 64 s. ř. s., proto byly soudem posouzeny jako listinné důkazy.

78. Žalobkyně tvrdí, že pro notářsky sepsanou svědeckou výpověď platí presumpce správnosti veřejné listiny. S takovým tvrzením se soud nemohl ztotožnit. Notářský zápis s prohlášením osob je písemný záznam vyhotovený notářem, který za jeho obsah nijak neodpovídá, tzv. „neručí“. Podle § 80 písm. h) zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů notář osvědčuje na žádost skutečnosti a prohlášení, které by mohly být podkladem pro uplatňování nebo prokazování práv nebo kterými by mohly být způsobeny právní následky a provádí pouze osvědčení o prohlášení. Po právní stránce je ověřovací nebo osvědčovací doložka notáře nezávislá na právním jednání obsaženém v listině, na kterou je umístěna. Zatímco ověřovací doložka má charakter veřejné listiny, tak listina, na kterou je umístěna, má i nadále charakter listiny soukromé. Účinky veřejné listiny (např. presumpce správnosti) se vztahují pouze k samotnému ověření, nikoli k obsahu původní listiny. Notář neodpovídá za správnost a pravdivost obsahu prohlášení, jen za totožnost osoby, která jej žádá o prohlášení. Osvědčení o prohlášení se proto poměrně často vyhotovuje na žádost advokáta pro účely soudních řízení, kdy místo toho, aby se určitá osoba dostavila k soudu, sdělí to, co považuje za rozhodné, formou prohlášení do notářského zápisu. Stejnopis notářského zápisu není proto možno postavit na roveň svědecké výpovědi svědka u soudu.
79. V obecné rovině je třeba uvést, že podstatnou vlastností svědka je, že „svědek“ je způsobilý vypovídat o skutečnostech, které bezprostředně sám zažil, účastnil se jich a vnímal je svými smysly. V posuzovaném případě však většina osob, jejichž výpovědi žalobkyně jako svědecké označila, vypovídala k rozhodným událostem pouze zprostředkovaně; jinými slovy, informace o původním žadateli byly v předmětném případě zprostředkovány od dalších osob - od babiček, dědečků, tatínků, maminek, či jiných tehdy žijících osob. Takové přenesené „svědectví“ nemá pro posuzovanou otázku relevantní vypovídací hodnotu, schopné zvrátit listinné důkazy tehdejší válečné a poválečné doby. Jedná se o osoby, které žalobkyně uvádí v souboru důkazů předložených žalovanému ze dne 7. 10. 2015, které jsou buď narozené za války či po ní – viz „svědecká výpověď“ J. Š., narozeného dne ... (body 6., 24. a 38. z důkazů žalobkyně), notářský zápis sepsaný s panem J. B., narozeným dne ... (bod 13. z důkazů žalobkyně), notářský zápis sepsaný s panem K. Z., narozeným dne ... (bod 26. a 39. z důkazů žalobkyně), notářský zápis sepsaný s panem I. Ž., narozeným dne ... (bod 37. z důkazů žalobkyně). Jedná se rovněž o osoby sice narozené před válkou, ale z jejich dat narození je patrné, že v období druhé světové války tyto osoby byly tehdy dětského věku. Z racionálního hlediska nelze a priori předpokládat, že by svědectví tehdejších „dětí“ bylo způsobilé vyvrátit skutečnosti doložené dobovými listinnými důkazy. Tyto „děti“, zejména z důvodu bezpečnosti, ani nemohly disponovat informacemi, které by byly relevantní pro nyní danou věc, taková svědectví by rovněž byla zprostředkovaná – viz notářský zápis sepsaný s panem K. J., narozeným dne ... (body 7., 14., 15. a 36. z důkazů žalobkyně), jemuž v době války bylo mezi 8 až 14 lety, nepodepsané sdělení psané v německém jazyce zřejmě na psacím stroji či počítači (bod 16. z důkazů žalobkyně), kopie dopisu ze dne 18. 5. 1966 podepsaná nečitelným podpisem blíže neztotožněné osoby (bod 17. z důkazů žalobkyně), nečitelné a nedatované prohlášení (bod 20. z důkazů žalobkyně), notářský zápis sepsaný s paní H. Z., narozenou dne 5. 10. 1940 (body 22. a 23. z důkazů žalobkyně), které v době války bylo 5 let. Obsahem notářského zápisu sepsaného s paní D. K., narozenou dne 3. 1. 1926 (bod 21. z důkazů žalobkyně), které v době války bylo mezi 13 až 19 lety, je, že původní žadatel hovořil

česky. Zmiňuje, co jí o předmětné věci sdělil její otec, což soud považuje již za informace zprostředkované. Sdělení, že původní žadatel hovořil česky, ve věci není skutečností, která by byla žalovaným rozporována. Obdobně paní D. K. uvádí v dalším písemném vlastnoručně psaném vyjádření ze dne 25. 5. 2017 (bod 35. z důkazů žalobkyně), které uvozuje tím, že „...v té době mně bylo cca 15 let. Toto vím z té doby od svých rodičů.“ Dále uvádí informace z vyprávění rodičů o původním žadateli. Takové informace soud s ohledem na shora uvedené rovněž považuje za zprostředkované. Bezprostředně učiněná poválečná svědectví se o židovském původu původního žadatele nezmiňují (viz rovněž str. 4, 7 až 9 napadeného rozhodnutí), přitom právě tito svědci měli místní a bezprostřední znalost věci a čerstvou zkušenost. Jedná se o listinu ze dne 5. 2. 1946 JUDr. V. Š. (bod 18. z důkazů žalobkyně), který byl ve službách původního žadatele, o listinu o A. A. z prohlášení ze dne 9. 10. 1945 (bod 19. z důkazů žalobkyně), že česky mluví. Nelze se vyjádřit k prohlášení (bod 20. z důkazů žalobkyně), neboť není čitelné. Ze seznamu zaměstnanců původního žadatele (bod 27. z důkazů žalobkyně) také žádné rozhodné skutečnosti nelze ověřit, jen že jsou na něm česká jména, což žalovaný rovněž nespornuje. Paměti V. K. psané v současné době, o nichž se zmiňuje ministr na straně 9 rozhodnutí, nejsou podle soudu způsobilé vyvrátit obsah listinných důkazů tehdejší doby, což lze vztáhnout ze stejného důvodu i na Vzpomínky J. B. psané v lednu 1980 (bod 25. z důkazů žalobkyně).

80. Soud dále uvádí, že žalobkyně dne 10. 4. 2019, tedy bezprostředně před nařízeným soudním jednáním, zaslala soudu listinný důkaz ve formě stejnopisu notářského zápisu ze dne 2. 4. 2019 v rozsahu 4 stran s paní D. K., narozenou dne ... Jmenované v době druhé světové války bylo mezi 10 až 16 lety (bod 41. z důkazů žalobkyně), nyní je ve věku téměř 90 let, notářský zápis byl sepsán v místě bydliště jmenované. Uvedený listinný důkaz obsahující prohlášení téměř devadesátileté paní je psán stylem úředního a spisovného jazyka. Po posouzení této listiny, soud uvádí, že s pravděpodobností hraničící v tomto případě s jistotou, v něm užitě obraty téměř 90 letá žena v běžném hovoru neužívá, např. na první straně je psáno v přímé řeči: „Hrabě A. starší měl vždy zájem o postavení a zajištění svých zaměstnanců a jejich rodin a pomáhal jim. Rovněž v době okupace, například šlo o přiděly potravin, zajišťoval pro ně zdravotní péči, ale i finančně jim pomáhal.“ Toto jsou informace, které by tehdejší 10 až 16 letá nezletilá nemohla svými smysly vnímat a zejména z důvodu bezpečnosti ani vědět. Dále je zde uvedeno např. „Hrabě A. starší se vyhýbal narukování do německé armády, a dokonce se před odvodem skrýval ve svých lesích. Podporoval odbojové hnutí na Turnovsku, zejména v letech 1942-1943 skupinu Antimony, tedy výsadkáře (parašutisty) vyslané prezidentem Edvardem Benešem z Londýna za účelem opětovného navázání spojení domácího odboje s vládou v Londýně. Parašutisté se ukrývali též v Rovensku pod Troskami ...uvedení výsadkáři ze skupiny Antimony měli obnovit radiosvé spojení s Londýnem“.... „Hrabě A. starší se vždy snažil dávat Němcům co nejméně povinných dávek, plnil jen to, co bylo předepsáno. Vymlouval se na to, že nemůže odvádět více, protože by neměl dostatek pro své zaměstnance.“... Rozdávalo se maso, a to i zmíněným výsadkářům. Ty zásoboval jídlem...“ Pokud by příkladmo citovaná sdělení byla tehdy dostupná 10 až 16 leté nezletilé, lze si těžko představit, že by byly neznámy tehdeším německým okupantům. Soud proto takový listinný důkaz hodnotil zcela nevěrohodným, neboť obsahuje zprostředkované informace.
81. K námitce žalobkyně, že žalovaný neprokázal, že by se původní žadatel účastnil německé výuky, soud odkazuje na stranu 4 prvostupňového rozhodnutí, kde se ministerstvo vypořádáním tvrzené skutečnosti zabývalo. K posouzení této dílčí námitky soud znovu

poukazuje zejména na prohlášení původního žadatele, který ve svém *Fragenbogen* právě svým německým vzděláním se přihlásil k německému národu, když za důvod uvedl „*deutsches Gymnasium, Prag, Kleinseite, später Smíchov*“ (viz bod 70. a násl. tohoto rozsudku).

82. K poukazu žalobkyně, která vyjmenovává šest jazyků, kterými původní žadatel hovořil, či se jimi dorozuměl, soud předně uvádí, že tato skutečnost není pro posouzení věci rozhodná, a žalovaný ji nijak nespornuje. Není zřejmé, jak se znalost jazyků původního žadatele měla promítnout do posuzované otázky zachování občanství, neboť napadené rozhodnutí na znalosti počtu jazyků původního žadatele postaveno není.
83. Námitce žalobkyně, že ministr se nedostatečně zabýval aktivní účastí původního žadatele v boji o republiku, soud rovněž nemohl přisvědčit. Tvzení žalobkyně o pomoci původního žadatele skupině Anthropoid či Antimony není podpořeno ve správním spise žádným relevantním důkazem. Soud v obecné rovině k těmto tvrzením pro úplnost dodává, že ke skupině Anthropoid patřili plukovník *in memoriam* Jan Kubiš a generálmajor *in memoriam* Josef Gabčík, tato skupina nikdy nepůsobila v Českém ráji ani v jeho blízkosti, proto se jí nemohlo dostat žádné pomoci ze statků původního žadatele. Výsadkáři ze skupiny Antimony jsou mylně označováni za domácí odbojovou organizaci, jejich účast na atentátu na Heydricha lze považovat za rovněž mylné tvrzení, jelikož atentát byl spáchán dne 27. 5. 1942, Heydrich zemřel dne 4. 6. 1942, kdežto skupina byla vysazena poté, až dne 24. 10. 1942 za účelem obnovy radiového spojení mezi Londýnem a Protektorátem, nikoli provádění sabotáží. Tato historická fakta svědčí o snaze žalobkyně o úpravu obecně známých dějin tak, aby původní žadatel byl jejich účastníkem. Ve svém důsledku tato „úprava historických událostí“ zpochybňuje i důvěru ve způsob, jakým byli „svědci“ právní zástupkyní žalobkyně směřováni k podání svých „svědectví“. Pokud se ve „svědectví“ hovoří o partyzánech a dodávkách zbraní pro odboj po celou válku, pak z poválečných svědectví zmiňoval pan JUDr. V. Š. ze dne 5. 2. 1946 (pod č. 20 bodu 25 správního spisu 2/3 a současně pod bodem 18. z důkazů žalobkyně), že „*skalnaté lesy h. panství sloužily od roku 1939 za útočiště řadě vlastenců, skrývajících se před gestapem. Jejich počet průběhem doby stále rostl, až vzbudil pozornost pražského a jičínského Gestapa. V roce 1943 došlo k prohlídkám lesů, jichž se zúčastnily početné oddíly německých okupantů, při nichž se zjistilo, že pobyt českých lidí v lesních skrýších byl umožněn podporou lesního personálu J. hraběte A. a že hrabě A. ač o této podpoře věděl, nejen jí nebránil, ale naopak jí přál. Gestapo tedy uložilo J. hraběti A., aby dal podepsati všem svým úředníkům a zřízcům přísný rozkaz, že nesmí napříště žádné podpory nikomu poskytnouti a pobyt každého neznámého cizince v lesích ihned hlásiti. Hrabě A., však žádný takový rozkaz nevydal, a naopak při vhodných příležitostech naznačoval svému lesnímu personálu, aby proti uprchlíkům a později partyzánům nijak nezakročoval*“. K této výpovědi pro soud nevyplývá, že by původní žadatel dodával zbraně partyzánům, kteří se ukrývali s jeho vědomím v jeho lesích, zásoboval je jídlem a že na jeho pozemcích našli útočiště parašutista Z. a odbojář K., jak tvrdí žalobkyně. Pokud by měla existovat případná dlouhodobá sabotážní činnost partyzánských oddílů v okolí H. S., pak by nemohla být dobovým svědkům tehdejší doby (např. jmenovaným pod bodem 19. z důkazů žalobkyně – M. B., A. H., A. P., M. A., F. S. či R. K.) neznáma. Žádný z těchto svědků neuvedl, že by se původní žadatel v této oblasti jakkoli aktivně angažoval.
84. Za aktivní účast na odboji nelze dle soudu považovat ani výsledek místního šetření, které dne 7. 8. 1945 provedli MNV H. S., ministerský rada Dr. M. a okresní četnický velitel z Turnova (viz bod 11. z důkazů žalobkyně), kteří uvedli, že rodina A. se chovala ke svým

spoluobčanům korektně a mluvila s nimi českým jazykem, po dobu okupace se nijak neprovinila proti českému národu a německé prapory věšela tak, aby nebyly vidět z vesnice. Soud při posouzení dané věci vycházel i z nedatované poválečné svědecké výpovědi pana V. O., sekretáře z D., pana S. B., školního ředitele z D., a pana O. N., národního správce D. (pod bodem 25 správního spisu 2/3 a pod bodem 33. z důkazů žalobkyně), kteří původního žadatele líčí jako dobrotivého člověka, který se snažil obcházet nacistická nařízení ve snaze pomáhat českému obyvatelstvu zejména ilegálním zásobováním moukou či jinými potravinami, při řízení svého podniku zaměstnával Čechy a odolával tlaku na zaměstnávání Němců. Mezi zaměstnanci mělo být i několik legionářů z první světové války. Dále přispíval na charitu, a to zejména českým dětem z okolí. Toto tvrzení místních hodnostářů je v souladu s peticí obyvatel H. S. ze dne 9. 10. 1945 na podporu manželky původního žadatele, A. A.. V ní paní A. H., pan A. P., paní M. A., pan F. S. a pan R. K. uvedli, že manželka původního žadatele nikdy nevstoupila do NSDAP, mluvila česky a chovala se jako Češka (viz bod 19. z důkazů žalobkyně). I když tyto důkazy představují pozitivní hodnocení, nelze podle soudu z nich dovodit aktivní odpor původního žadatele proti německému nacismu, i s přihlédnutím ke skutečnosti, že původní žadatel se chtěl stát členem NSDAP (viz body 61. a 62. tohoto rozsudku).

85. Podle žalobkyně nebyly hodnoceny všechny důkazy, nýbrž jen takové, aby žádosti nebylo vyhověno. Soud z rozhodnutí žalovaného i rozkladového orgánu neseznal takovou námitku za důvodnou. Správní orgány se zabývaly a hodnotily důkazy zejména v souvislostech tehdejší doby. K tomu lze odkázat např. na str. 3 rozhodnutí žalovaného, který se zde zabývá monografií pana J. B. (bod 25. z důkazů žalobkyně) a rovněž např. na str. 3 až 13, kde jsou shrnuty výsledky archivního šetření jednotlivě i ve svém souhrnu, jež jsou pro věc relevantní. Soud konstatuje dále, že žalovaný se věnoval i dalším listinám na str. 13 až 17 rozhodnutí, kde popisuje, z jakých konkrétních podkladů vycházel, konkrétně na str. 14 uvádí „*Ministerstvo vnitra považuje na základě dokladů, které byly v průběhu řízení předloženy, za prokázané, že se Johann Aehrenthal neprovinil proti českému a slovenskému národu.*“, na téže straně jsou pak blíže citovány výpovědi pana JUDr. Š. a pana K. (pod body 17. a 18. z důkazů žalobkyně), v nichž je popisován přístup původního žadatele k ubytování *Hitlerjugend* na jeho statku. Na str. 17 rozhodnutí žalovaný vzal za prokázáno, že původní žadatel poskytoval ve svých lesích úkryt blíže neurčeným osobám „*Ministerstvo vnitra rovněž nezpochybňuje, že projevil osobní a morální kvality a mnohým osobám během války pomohl, umožnil mnoha českým zaměstnancům na jeho velkostatku pracovat.*“ (bod 27. z důkazů žalobkyně). Na str. 7 až 9 napadeného rozhodnutí rozkladový orgán důkazy provedené žalovaným a jejich hodnocení shledal bez pochybení. V provedeném hodnocení důkazů ani soud žádné podstatné pochybení neshledal, které by mělo vliv na hodnocení správních orgánů tím, že žalovaný i rozkladový orgán vycházeli z listinných důkazů doložených z archivů a historických ústavů. Nelze zpochybňovat závěry správních orgánů pouze z důvodu, že s výsledkem jejich šetření se žalobkyně neztotožňuje.
86. Ohledně námitky tvrzené perzekuce nacistickým režimem soud konstatuje, že ji také neshledal za prokázanou. Ze spisového materiálu nevyplývá, že by služba původního žadatele u Wehrmachtu byla jakoukoliv formou perzekuce (bod 28. z důkazů žalobkyně). I když původní žadatel měl být v hodnosti déle sloužícího vojína, nebylo doloženo, že by měl dřívější vojenské vzdělání a že by předtím sloužil v armádě české či německé, aby mohl mít vyšší hodnost. Ostatně z dochovaných důkazů není patrné, že by původní žadatel brojil takovou námitkou proti svému tehdejšímu vojenskému zařazení u Wehrmachtu, popř. s jakým očekávaným výsledkem.

87. K poukazu na tvrzenou záchranu československého aktivního důstojníka soud uvádí, že z písemného svědectví paní B. Z. ze dne 29. 8. 1945 vyplývá, že tímto důstojníkem měl být její syn a zachránce měla být paní K. A., sestra původního žadatele. Případný podíl původního žadatele na této akci není vůbec zmiňován. Toto svědectví bylo podáno pro účely žádosti o zachování státního občanství paní K. A. V tamní věci bylo dne 25. 11. 1946 pod č. A-4605-11/11-46-VI/A rozhodnuto, že se československé státní občanství K. A. nezachovává, jelikož jmenovaná neprokázala splnění podmínek § 2 ústavního dekretu (pod č. 6 bodu 30 správního spisu 2/3). Soud dodává, že žalobkyní ani nebylo doloženo, že by k tvrzené záchraně československého aktivního důstojníka původním žadatelem došlo.
88. Rovněž členství v církevním Řádu sv. Lazara (bod 40. z důkazů žalobkyně) či tvrzené poskytnutí útočiště španělským uprchlíkům nelze považovat za doklad české národnosti původního žadatele. S ohledem na jeho členství jak v českém, tak v německém svazu velkostatkářů lze usuzovat, že se účastnil spolkového života jak v českém, tak v německém prostředí. Obdobně školní vzdělávání absolvoval jak v německém gymnáziu, tak v českém ČVUT. Rovněž předložená část Erbovní knížky na rok 1938 či časopis č. 1/2011 Reunion (body 31. a 32. z důkazů žalobkyně), nebo dopis žalovaného adresovaný Krajskému úřadu Libereckého kraje ze dne 22. 2. 2005 o zaslání písemností (bod 10. z důkazů žalobkyně), nebo žádost A. A. ze dne 15. 10. 1945, aby její syn Jan mohl navštěvovat gymnázium (bod 29. z důkazů žalobkyně), nebo kopie jedné strany Ordre Militaire et hospitalier de Saint-Lazare de Jérusalem, v němž je jako rytíř podle práva zmíněn m. j. „hrabě Aehrenthal“ (bod 30. z důkazů žalobkyně), anebo dopis US Army ze dne 3. 7. 1946, o tom, že původní žadatel podstupuje obchodní cestu do Rakouska (bod 34. z důkazů žalobkyně), relevantní otázky neřeší a žalovaný jejich existenci nezpochybňuje.
89. Na základě shora uvedeného soud nepovažuje námitky druhého ani třetího žalobního bodu za důvodné. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
90. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, avšak žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Městský soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.
91. Soud předmětnou věc projednal a rozhodl v přednostním pořadí, neboť pro takový postup shledal závažný důvod, kterým je zejména věk žalobkyně.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 16. dubna 2019

JUDr. Ludmila Sandnerová v. r.
předsedkyně senátu